กระทรวงสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

กรมควบคุมโรค

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ANNUAL REPORRT 2021

รายงานประจำปี 2564

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

Division of Occupatinal and Environment Diseases (DOED)

รายงานประจำปี 2564
Annual Report 2021

จัดทำโดย : กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
พิมพ์ครั้งที่ 1 : ธันวาคม 2564
พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์

งานราชการนั้น เป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิถีชีวิตของประชาชน ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นปรกติ ตามสถานการณ์และกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป. ข้าราชการทุกคนจึงต้องทำความเข้าใจงานในหน้าที่ของตนให้กระจ่างชัด และรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แล้วปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องเหมาะสม โดยยึดมั่นแน่วแน่อยู่ในเป้าหมายของการปฏิบัติราชการ คือประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญมั่นคงของประเทศชาติ.

พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
วันที่ ๑๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

คำนำ

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 ซึ่งมีการขับเคลื่อน นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ มีการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมระดับชาติและระดับจังหวัด อีกทั้งยังพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การรายงานสอบสวนโรค และหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นยังดำเนินงานโครงการเพื่อดูแลสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ทั่วประเทศ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก Eastern Economic Corridor (EEC) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) นอกจากนั้นยังพัฒนาศึกษา ค้นคว้า องค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อให้ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพ ด้วยการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ ทันการณ์ ด้วยมาตรฐานการให้บริการเดียวกัน

ถึงแม้ว่าปี พ.ศ. 2564 นับว่าเป็นปีที่มีสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งเป็นวิกฤตครั้งสำคัญ ส่งผลกระทบทุกภาคส่วน ไม่เพียงเฉพาะประเทศไทย กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้มีส่วนในการดูแลสุขภาพประชาชนผ่านมาตรการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่เฉพาะ Bubble and Seal ในสถานประกอบกิจการ และการขับเคลื่อนนโยบายเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เพื่อขับเคลื่อนให้แรงงานปลอดภัย เศรษฐกิจไทยเดินหน้า และผ่านพ้นวิกฤติในครั้งนี้ไปด้วยกัน

ผลการดำเนินงานของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2564 จึงได้รวบรวมไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้ ความสำเร็จที่เกิดจากความร่วมแรงร่วมใจกัน ของ ผู้บริหาร นักวิชาการและเจ้าหน้าที่กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมทุกท่าน รวมถึงภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน ด้วยดีมาโดยตลอด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน ให้ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพระดับมาตรฐานสากล

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
ธันวาคม 2564

สารบัญ

3 พระบรมราโชวาทของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

5 คำนำ

15 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

35 ส่วนที่ 2 งบประมาณและการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2564 และผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย

8 สารจากผู้บริหาร

10 ทำเนียบผู้บริหาร

45 ส่วนที่ 3
ผลการดำเนินงาน

97 ส่วนที่ 4
แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

“ รวมพลัง Env.Occ.

*แม้ว่าจะอยู่ในสถานการณ์
ที่ยากลำบาก งานของเรา
ได้มีส่วนช่วยให้ประเทศไทย
ผ่านพ้นวิกฤตนี้ได้* ”

พวกเราต่างภาคภูมิใจที่มีส่วนช่วยในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้ปลอดภัยจากโรคในการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม และรวมพลังขับเคลื่อน แรงงานปลอดภัยให้เศรษฐกิจไทยเดินหน้า โดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายทุกภาคส่วน

แพทย์หญิงหรรษา รักษาคม
ผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งเป็นวิกฤตครั้งสำคัญที่ไม่เพียงกระทบต่อสุขภาพ แต่ยังสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม อย่างกว้างขวางและรุนแรง ปี 2564 ถือเป็นปีแห่งความท้าทายในการดำเนินงานของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างยิ่ง

ภารกิจหลักที่สำคัญของ กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 และดำเนินการโครงการสำคัญเพื่อดูแลสุขภาพของประชาชน ให้ปลอดภัยจากโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย องค์ความรู้และเทคโนโลยี กำหนดและพัฒนามาตรฐานการดำเนินงาน ระบบกลไก เครือข่าย และองค์ความรู้ด้านโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม เพื่อถ่ายทอดแก่หน่วยงาน เครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

ทั้งนี้ ได้มีการขับเคลื่อนมาตรการสำคัญ คือ มาตรการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่เฉพาะ Bubble and Seal ในสถานประกอบกิจการ และการขับเคลื่อนนโยบายเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เพื่อดูแลสุขภาพแรงงานให้ปลอดภัย เศรษฐกิจไทยเดินหน้า

สิ่งสำคัญที่ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมผ่านพ้นสถานการณ์ที่ยากลำบากใน 1 ปีที่ผ่านมา เกิดจากการปฏิบัติงาน ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกรมควบคุมโรค รวมถึงสถานประกอบกิจการ ภาคเอกชนและประชาชน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจที่มีส่วนช่วยในดูแลสุขภาพของประชาชน และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤตจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) นับเป็นความรับผิดชอบและเสียสละอันยิ่งใหญ่ขององค์กรแห่งนี้

ทำเนียบผู้บริหาร
กรมควบคุมโรค

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์
อธิบดีกรมควบคุมโรค

นายแพทย์อภิชาต วชิรพันธ์
รองอธิบดีกรมควบคุมโรค

นายแพทย์สมเกียรติ ศิริรัตนพฤกษ์
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

แพทย์หญิงปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

นายแพทย์อาจินต์ ชลพันธุ์
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

นายวิรัช ประวันเตา
นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ

ทำเนียบผู้บริหาร

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

แพทย์หญิงหรรษา รักษาคม

ผู้อำนวยการกอง

นางสาวลินี ศรีพวง

รองผู้อำนวยการกอง
(ด้านวิชาการและวิเทศสัมพันธ์)

นางสาวเพ็ญศรี อนันตกุลนธี

รองผู้อำนวยการกอง
(ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์)

นายสำเริง สาลีวัฒนพงศ์กุล

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองฯ
และหัวหน้ากลุ่มกฎหมาย

นางสาวลัดดา ธรรมการินย์

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง

นายณัฐพงศ์ แหละหมัน

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง
และหัวหน้ากลุ่มพัฒนามาตรการ

นายกมล จันทรา

หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป

นางสาวจุไรรัตน์ ศรีมณี

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาองค์กรและนวัตกรรม

นางสาวอังคณา เมธากุล

หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์

นายสาธิต นามวิชา

หัวหน้ากลุ่มระบาดวิทยาและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน

ดร.พัชร์พิดา ศิริพงศ์โภคิน

ผู้อำนวยการศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา

ค่านิยม

กระทรวงสาธารณสุข

Mastery
เป็นนายตนเอง
M

Originality
เร่งสร้างสิ่งใหม่
O

People centered
ใส่ใจประชาชน
P

Humility
ถ่อมตนอ่อนน้อม
H

กรมควบคุมโรค

I	Integrity	การยึดมั่นความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม
S	Service Mind	การบริการที่ดี
M	Mastery/Expertise	การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
A	Achievement Motivation	การมุ่งผลสัมฤทธิ์
R	Relationship	การมีน้ำใจเปิดกว้าง เป็นพี่เป็นน้อง
T	Teamwork	การทำงานเป็นทีม

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป
ของกองโรคจากการประกอบอาชีพ
และสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์

ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพ ด้วยการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบทันการณ์ ด้วยมาตรฐานการให้บริการเดียวกัน ภายในปี 2565

พันธกิจ

เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ที่ได้มาตรฐาน โดยการศึกษาค้นคว้า วิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนารวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบอาชีพและประชาชนโดยเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

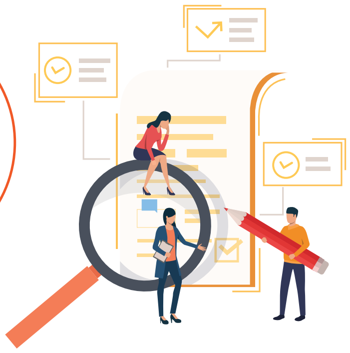

เป้าประสงค์

1. องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับและมีการนำไปประยุกต์ใช้ โดยหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
2. หน่วยงานในระดับพื้นที่และประชาชนสามารถเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางและมาตรฐานที่กองฯ กำหนด
3. บุคลากรของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม มีศักยภาพในการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมา

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2509 → **“ศูนย์อาชีวอนามัยภาคกลาง”**

พ.ศ. 2515 → **“ศูนย์อาชีวอนามัยภาคกลาง”**

พ.ศ. 2517 → **กรมส่งเสริมสาธารณสุข เปลี่ยนชื่อเป็น กรมอนามัย**

พ.ศ. 2545 → **ได้โอนไปสังกัดกรมควบคุมโรค**

9 ตุลาคม พ.ศ. 2545 → **“สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม”**

20 มิถุนายน พ.ศ. 2562

ประกาศกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2562
เปลี่ยนชื่อ “กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม” กรมควบคุมโรค

ในปี พ.ศ. 2509 เริ่มมีโครงการอาชีวอนามัยหรือศูนย์อาชีวอนามัย และสถาปนาเป็น **“ศูนย์อาชีวอนามัยภาคกลาง”** เมื่อปี พ.ศ. 2513 ต่อมาปี พ.ศ. 2515 ศูนย์อาชีวอนามัยภาคกลาง ได้ขอจัดตั้งกองอาชีวอนามัย สังกัดกรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขขึ้น และมีศูนย์อาชีวอนามัยภาคกลางเป็นหน่วยงานในภูมิภาค สังกัดกองอาชีวอนามัย ในปี พ.ศ. 2517 กรมส่งเสริมสาธารณสุข เปลี่ยนชื่อเป็น กรมอนามัย โดยปี พ.ศ. 2545 ได้โอนไปสังกัดกรมควบคุมโรค เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2545 และเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2562 เปลี่ยนเป็น **“กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม”**

ประกาศกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2562

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

2. กำหนดและพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรูปแบบการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน

4. ประสานและสนับสนุนการพัฒนาระบบ กลไก และเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

5. ประสานการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตรวจ วินิจฉัย และการรักษาโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้อง
กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2580)

มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

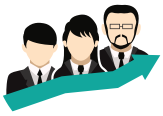

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและแข่งขันกันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ 9 เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นที่ 11 พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

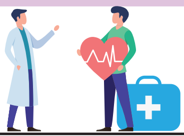

ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้อง
กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี กระทรวงสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ ที่จะพัฒนาความเป็นเลิศ 4 ด้าน คือ

1. ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ (Prevention & Promotion Excellence)
2. บริการเป็นเลิศ (Service Excellence)
3. บุคลากรเป็นเลิศ (People Excellence)
4. บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล (Governance Excellence)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี กรมควบคุมโรค

ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ระดับมาตรฐานสากล ภายใน ปี 2580

ยุทธศาสตร์ 1.	การพัฒนานโยบาย มาตรการ และการบริการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
ยุทธศาสตร์ 2.	การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
ยุทธศาสตร์ 3.	การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของระบบป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
ยุทธศาสตร์ 4.	การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการและพัฒนาความร่วมมือ
ยุทธศาสตร์ 5.	การพัฒนากำลังคนด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

พ.ร.บ. ENV.OCC.

พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562

ความมุ่งหวังของ พ.ร.บ. ฉบับนี้

"เพื่อให้ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพ ด้วยการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคจากการประกอบอาชีพ และโรคจากสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ ทันการณ์ ด้วยมาตรฐานการให้บริการเดียวกัน"

พ.ร.บ. ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ และโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562

มาตรฐานเดียวกัน

ม.24, ม.25
หน่วยบริการขึ้นทะเบียน
ให้บริการตามมาตรฐาน

ตรวจจับฉับไว

ม.29
แจ้งข้อมูล ตรวจสุขภาพ/
เฝ้าระวังโรค

ควบคุมทันเวลา

ม.30
แจ้งเมื่อป่วยหรือสงสัยว่าป่วย
ม.33
สอบสวนโรค

พ.ร.บ.ความปลอดภัยฯ พ.ศ. 2554 — HRA ตรวจสุขภาพ สอบสวน

พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 — ประเมินความเสี่ยง EIA/EHIA ป้องกันผลกระทบ

พ.ร.บ. ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 — เฝ้าระวัง ตรวจจับ วินิจฉัย ควบคุมโรค

*HRA = การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ

โครงสร้าง

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2564

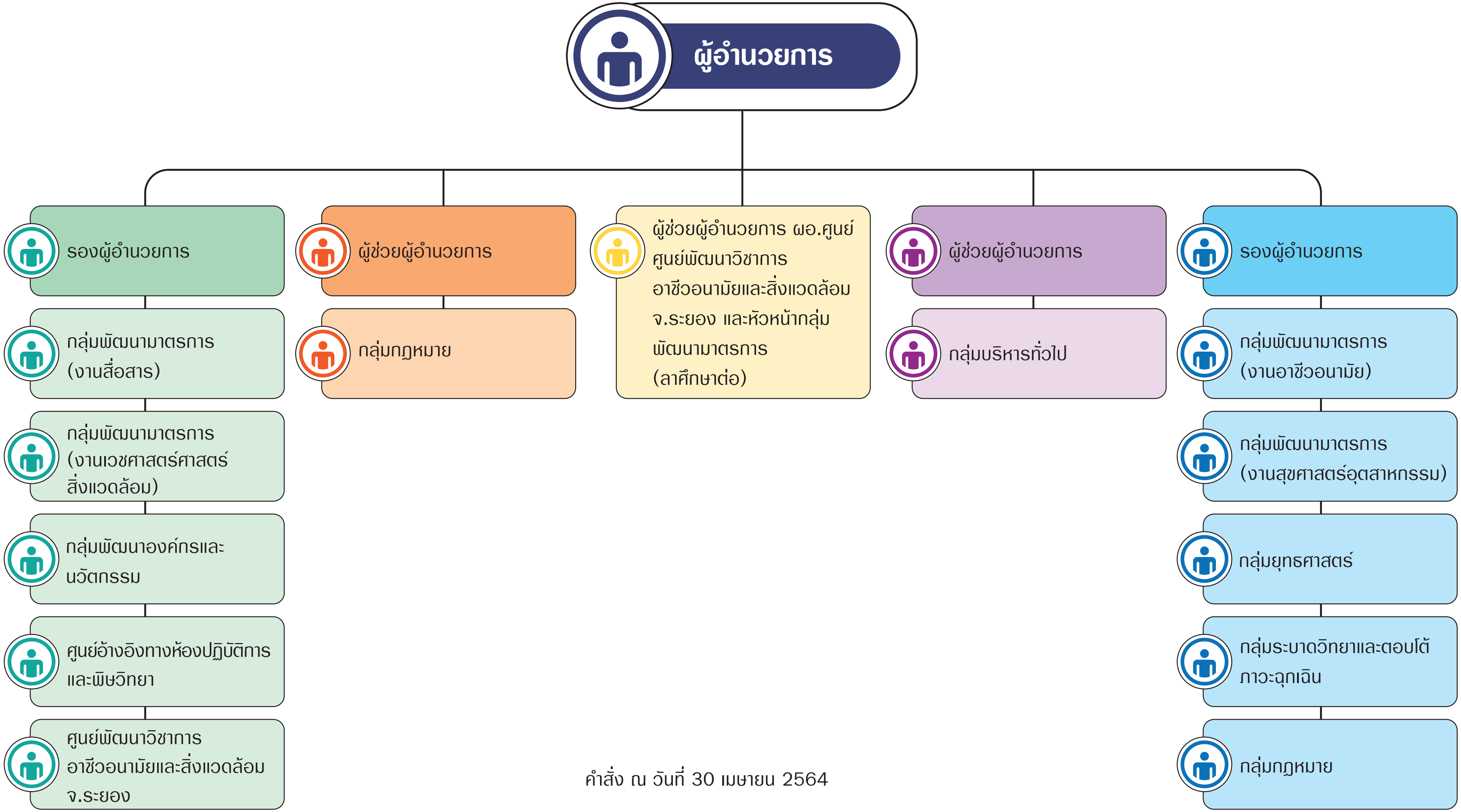

คำสั่ง ณ วันที่ 30 เมษายน 2564

บทบาทหน้าที่
ของหน่วยงานภายในและบุคลากรรายกลุ่ม

กลุ่มบริหารทั่วไป มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติงานบริหารทั่วไป ได้แก่ งานสารบรรณ งานการเจ้าหน้าที่ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุยานพาหนะและอาคารสถานที่
2. ดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
3. ดำเนินการให้เป็นองค์กรคุณธรรม จริยธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เสริมสร้างให้บุคลากร มีคุณธรรม จริยธรรม ในการครองตนและครองงาน
4. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่มงานและองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสากล
5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาองค์กรและนวัตกรรม มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. พัฒนาระบบการจัดทำ กำกับ ติดตาม ปรับปรุงให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน และพัฒนากระบวนงานและคุณภาพระบบบริหารจัดการองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสากล
2. พัฒนาระบบและกลไกสำหรับพัฒนานวัตกรรม วิจัยและผลิตภัณฑ์วิชาการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมขององค์กร รวมทั้งติดตาม กำกับ ประเมินผลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
3. จัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานด้านนวัตกรรม วิจัยและวิชาการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานในระดับชาติและระดับสากล
4. จัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและเครือข่ายให้มีศักยภาพและสมรรถนะการดำเนินงานตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในระดับชาติและระดับสากลตามพันธสัญญาภายในประเทศและพันธสัญญาระหว่างประเทศ
5. พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่มีสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดีและเสริมสร้างวัฒนธรรมความผาสุก และความความผูกพันภายในองค์กร
6. ดำเนินการตามความร่วมมือระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรมควบคุมโรค
7. ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน จัดทำแผนและงบประมาณด้านนวัตกรรมและวิจัยและด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ
8. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่มงานและองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสากล
9. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มยุทธศาสตร์ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. พัฒนาระบบ กลไกการบริหารจัดการ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตลอดจนแผนปฏิบัติราชการ แผนงาน โครงการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมของประเทศให้มีความเป็นเอกภาพ คุ้มค่า สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในระดับประเทศและพื้นที่
2. พัฒนากระบวนการจัดทำ สื่อสาร ถ่ายทอด ติดตาม และประเมินผลตามเป้าหมายตัวชี้วัดของกรม แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ตามที่กำหนด
3. กลั่นกรอง ติดตาม สนับสนุน ประเมินผลและปรับแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานให้บรรลุตามเป้าหมายเชิงปริมาณ คุณภาพ เวลา และความคุ้มค่าตามภารกิจ
4. บูรณาการและประสานแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการด้านการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและพื้นที่
5. พัฒนาระบบกลไกการติดตาม และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม มาตรการและแผนงาน โครงการที่เป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศและพื้นที่
6. ร่วมกับกลุ่มงานอื่นในการพัฒนานโยบาย และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม และประสานผลักดันให้เกิดการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม
7. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่มงานและองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสากล
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

งานอาชีวอนามัย

งานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม

งานสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

งานสุขศาสตร์และอุตสาหกรรม

กลุ่มพัฒนามาตรการ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดและพัฒนานโยบาย มาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรูปแบบการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำเนินการตามกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน
3. พัฒนารูปแบบ ระบบ กลไกและการดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ รณรงค์ สื่อสาร ความเสี่ยงเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ จากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
4. เผยแพร่ ความรู้ และข้อมูลข่าวสารด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม แก่กลุ่มเป้าหมายผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานด้านการสื่อสารธารณะและการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพแก่หน่วยงานภาคีเครือข่าย
5. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่มงานและองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการและสากล
6. พัฒนาเทคนิค และการให้บริการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานและสิ่งแวดล้อม
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มกฎหมาย

1. ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรค และภัยสุขภาพ เพื่อร่วมกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน งบประมาณและมาตรการการดูแลสุขภาพ ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม
2. สนับสนุน และผลักดันการพัฒนามาตรการ มาตรฐาน แนวทางหรือรูปแบบการดำเนินการ รวมทั้งการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวัง การป้องกันและการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม
3. ศึกษา วิเคราะห์ ให้ความเห็นและข้อเสนอ ต่อร่างมาตรฐาน/มาตรการ/กฎหมายของหน่วยงานเครือข่ายภาครัฐ
4. ประสาน และสนับสนุนการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ให้กับหน่วยงานเครือข่ายภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน
5. งานเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม และคณะอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มระบาดวิทยาและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ตรวจสอบ ประสาน รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัดและเขต เพื่อวางแผนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
2. พัฒนาและดำเนินการสอบสวนโรคหรือเหตุการณ์ ตามแนวทางการดำเนินงานของกรมควบคุมโรคหรือร่วมสอบสวนกับพื้นที่ ในกรณีรุนแรงอื่น ๆ ด้านโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ตามที่ได้รับมอบหมาย
3. พัฒนากลไกการดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กฎอนามัยระหว่างประเทศ รวมทั้งระบบปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขของกรมควบคุมโรค
4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม รวมทั้งติดตามประเมินผลร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ให้มีสมรรถนะด้านการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจัดทำหรือจัดระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
6. ประสานกับหน่วยงานด้านสารสนเทศ เพื่อพัฒนาหรือดำเนินการด้านสารสนเทศของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
7. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่มงานและองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสากล
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ศึกษา วิจัย พัฒนานวัตกรรม พัฒนาแนวทาง มาตรฐาน เทคโนโลยี วิธีการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการสาธารณสุข เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
2. ตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และสอบสวนโรค รวมทั้งการตรวจวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบหรือยืนยันผลหรือประเมินความเสี่ยง ของการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนาฐานข้อมูลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เพื่อสนับสนุนการจัดทำข้อเสนอ เชิงนโยบายหรือมาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
4. พัฒนาระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการและห้องปฏิบัติการเครือข่ายให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
5. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เพื่อสนับสนุน การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน
6. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่มงานและองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสากล
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาวิชาการ ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่และประเทศ
2. พัฒนากลไกการทำงาน และจัดทำแนวทางคู่มือ มาตรฐานทางวิชาการ รวมทั้ง เป็นศูนย์ฝึกและสาธิตเพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
3. พัฒนาเทคโนโลยี และให้บริการ การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมทางห้องปฏิบัติการและการตรวจวัดสภาพแวดล้อมการทำงาน ตามมาตรฐานสากลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในพื้นที่
4. สนับสนุนวิชาการในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสารเคมีและรังสีร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
5. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่มงานและองค์กรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสากล
6. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ 2

งบประมาณและการใช้จ่าย

เงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2564

และผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย

2.1 สรุปงบประมาณของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ในปีงบประมาณพ.ศ. 2564 กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณทั้งสิ้น 44,177,790.16 บาท โดยมีผลการเบิกจ่าย 43,621,528.88 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.74 เมื่อจำแนกงบประมาณและการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2564 ตามประเภทงบรายจ่ายโดยแบ่งเป็น งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น ซึ่งได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในปี 2564 มีรายละเอียดในแต่ละหมวดดังนี้

ตารางที่ 1 งบประมาณและการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2564 จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย

ประเภทงบรายจ่าย	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร		งบประมาณรายจ่ายจริง	
	จำนวน (บาท)	คิดเป็นร้อยละ	จำนวน (บาท)	คิดเป็นร้อยละ
งบบุคลากร	4,187,062.38	100%	4,206,809.38	100.47%
งบดำเนินงาน	34,997,897.78	100%	34,421,889.50	98.35%
งบลงทุน	3,739,330.00	100%	3,739,330.00	100%
งบรายจ่ายอื่น	1,253,500.00	100%	1,253,500.00	100%
รวม	44,177,790.16	100%	43,621,528.88	98.74%

ตารางที่ 2 งบประมาณและการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2564 จำแนกตามผลผลิต

ผลผลิตที่	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร		งบประมาณรายจ่ายจริง	
	จำนวน (บาท)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ
ผลผลิตที่ 1	6,491,682.16	100%	6,400,627.04	98.60%
ผลผลิตที่ 2	130,250.00	100%	130,000.00	99.81%
ผลผลิตที่ 3	5,350,000.00	100%	5,350,000.00	100%
ผลผลิตที่ 4	163,200.00	100%	163,200.00	100%
ผลผลิตที่ 5	66,100.00	100%	66,100.00	100%
ผลผลิตที่ 6				
กิจกรรมที่ 6.1	11,845,080.00	100%	12,281,396.11	104.98%
กิจกรรมที่ 6.2	6,585,400	100%	5,945,674.73	90.29%
ผลผลิตที่ 8	419,080.00	100%	419,080.00	100%
ผลผลิตที่ 10	1,253,500.00	100%	1,253,500.00	100%
ผลผลิตที่ 11	5,832,199.88	100%	5,567,005.88	94.45%
ผลผลิตที่ 13	6,041,298.12	100%	6,044,945.12	100.47%
รวม	44,177,790.16	100%	43,621,528.88	98.96%

2.2 ค่าเป้าหมายตามคำรับรองและตัวชี้วัดสำคัญของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปี 2564

จากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข 2 ตัวชี้วัดได้แก่ 1. จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายและปัญหาสำคัญในพื้นที่ ซึ่งกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และ 2. ร้อยละของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพผ่านเกณฑ์ดีระดับดีมาก ซึ่งกรมอนามัยเป็นผู้รับผิดชอบหลักและกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรคเป็นผู้รับผิดชอบร่วม ในส่วนของตัวชี้วัดที่ท่านอธิบดีกรมควบคุมโรค เลือกเป็นตัวชี้วัด PA ได้แก่ จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายและปัญหาสำคัญในพื้นที่

ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้มีนโยบายโครงการจุดเน้นกรมควบคุมโรค โดยได้เลือก ตัวชี้วัดโครงการจุดเน้น 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1. ระดับความสำเร็จของการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบและฐานข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้ พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 และตัวชี้วัดซึ่งเป็นตัวชี้วัดคำรับรอง ประกอบด้วย ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียด ตามข้อมูลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเป้าหมายตามคำรับรองและตัวชี้วัดสำคัญของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปี 2564

ระดับตัวชี้วัด	รายละเอียดตัวชี้วัด	คะแนน	ผลการดำเนินงาน
KPI กระทรวง	จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายและปัญหาสำคัญในพื้นที่เป้าหมาย 50 จังหวัด (ไม่รวม กทม.)	4.2000	มีการดำเนินงาน 68 จังหวัด 1. ผ่านมติ คกก.* 49 จ. (ร้อยละ 72) 2. ไม่ผ่านมติ คกก.* 19 จ. (ร้อยละ 28)
	ร้อยละของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพผ่านเกณฑ์ดีระดับดีมาก (เป้าหมาย ร้อยละ 60)	5.0000	ร้อยละ 81.58 (ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก 62 จังหวัด)
PA อธิบดี กรมควบคุมโรค	จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายและปัญหาสำคัญในพื้นที่เป้าหมาย 50 จังหวัด (ไม่รวม กทม.)	4.2000	มีการดำเนินงาน 68 จังหวัด 1. ผ่านมติ คกก.* 49 จ. (ร้อยละ 72) 2. ไม่ผ่านมติ คกก.* 19 จ. (ร้อยละ 28)

ระดับตัวชี้วัด	รายละเอียดตัวชี้วัด	คะแนน	ผลการดำเนินงาน
โครงการจุดเน้นกรมควบคุมโรค	ระดับความสำเร็จของการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)	4.9500	ดำเนินการได้ตามขั้นตอนที่กำหนด (แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย/แผนในบางขั้นตอน)
	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบและฐานข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้ พ.ร.บ. ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562	3.7500	ดำเนินการได้ตามขั้นตอนที่กำหนด (แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย/แผนในบางขั้นตอน)
ตัวชี้วัดคำรับรอง	ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด เป็นไปตามเป้าหมาย 2 ตัวชี้วัด และได้ตามขั้นตอนที่กำหนด แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายบางขั้นตอน 6 ตัวชี้วัด และต่ำกว่าเป้าหมาย 1 ตัวชี้วัดคือวิจัย (1.5)	4.5251	
องค์ประกอบที่ 1 Functional Base	ระดับความสำเร็จของการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)	4.9500	ดำเนินการได้ตามขั้นตอนที่กำหนด (แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายในบางขั้นตอน)
	ระดับความสำเร็จในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขของหน่วยงาน	4.7500	
	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบและฐานข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562	4.3842	
	ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (วิจัย)	2.5000	โครงการปี 2564 และ 2565 ไม่ผ่านการพิจารณาจาก กนว.
องค์ประกอบที่ 2 Agenda Base	ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบสื่อสารความเสี่ยงเพื่อสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพระดับหน่วยงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล (JEE/IHR2005)	5.0000	เป็นไปตามเป้าหมาย
องค์ประกอบที่ 4 Innovation Base	ระดับความสำเร็จของนวัตกรรมที่หน่วยงานสร้างใหม่และนำไปใช้ประโยชน์	5.0000	เป็นไปตามเป้าหมาย
	ระดับความสำเร็จของการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน	4.8000	ดำเนินการได้ตามขั้นตอนที่กำหนด (แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย/แผนในบางขั้นตอน)
	ระดับความสำเร็จของหน่วยงานในการดำเนินการบริหารจัดการภาครัฐและการปฏิรูปองค์กรได้ตามเกณฑ์ที่กรมควบคุมโรคกำหนด	4.6000	
องค์ประกอบที่ 5 Potential Base	ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	4.6000	ดำเนินการได้ตามขั้นตอนที่กำหนด (แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย/แผนในบางขั้นตอน)

หมายเหตุ

1. คกก.* หมายถึง คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัด

2.3 ค่าเป้าหมายและสรุปผลการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัดตามพระราชบัญญัติงบประมาณ และเป้าหมายการลดโรคและภัยสุขภาพ 2564

ตารางที่ 4 สรุปผลการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัดตามพระราชบัญญัติงบประมาณ และเป้าหมายการลดโรคและภัยสุขภาพ 2564

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หมายเหตุ/ข้อเสนอแนะ
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	
ตัวชี้วัดตามพระราชบัญญัติงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564					
PSA1_9 ร้อยละเครือข่ายเป้าหมายดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามแนวทาง/มาตรฐานด้านการควบคุมโรคของประเทศ	ร้อยละ	98	89.47	1	
SDA0101_9 จำนวนผลิตภัณฑ์ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	เรื่อง	1	2	4	1. การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์วิชาการ ปี 2564 2. แนวทางการดูแลสุขภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการมูลฝอย
SDA0102_9 ร้อยละของผลิตภัณฑ์ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพได้มาตรฐานทางวิชาการ	ร้อยละ	95	100	5	
SDA0103_9 ร้อยละของผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ร้อยละ	98	100	5	
SDA0204_9 จำนวนเครือข่ายเป้าหมายได้รับการสนับสนุนฯ	หน่วยงาน	371	365	5	
SDA0205_9 ร้อยละของเครือข่ายมีความพึงพอใจต่อการสนับสนุนฯ	ร้อยละ	95	100	5	
SDA0310_9 จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคที่เป็นปัญหาสำคัญ	ราย	8,000	11,416	5	

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หมายเหตุ/ข้อเสนอแนะ
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	
SDA0311_9 ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการบริการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคที่เป็นปัญหาสำคัญ	ร้อยละ	90	97.98	5	
SDA0620 จำนวนมาตรฐานสถานที่ทำงานในการป้องกันโรค อุบัติเหตุ และภัยสุขภาพอื่น ๆ	เรื่อง	4	3	3	3 เรื่อง ได้แก่ 1. สปก.ขนาดกลาง 2. แนวทางดูแลสุขภาพองค์รวม 3. คู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่
SDA0621 ร้อยละความพึงพอใจในการนำมาตรฐานสถานที่ทำงานไปใช้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพและการมีสุขภาวะที่ดี	ร้อยละ	80	83.41	5	
SDA0622 ร้อยละของโครงการพัฒนาจัดระบบบริการอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมดำเนินการแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ร้อยละ	95	99.3	5	ผ6.1 = 99.60% ผ6.2 = 94.50%
SDA623 จำนวนผลการประเมินการนำมาตรฐานสถานที่ ทำงานไปใช้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพและการมีสุขภาวะที่ดี	เรื่อง	1	1	5	
BUSC01_9 จำนวนจังหวัดพื้นที่เสี่ยงปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม มีระบบข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (OEHP) ในการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพประเด็นสำคัญ	จังหวัด	24	รอการถ่ายทอดใช้งาน OEHP ออนไลน์	NA	จังหวัดมีการจัดทำ OEHP แล้ว 34 จังหวัด และมีการเผยแพร่อยู่บน Website กองฯ
BUSC02_9 ร้อยละของจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่นำมาตรฐานสถานที่ทำงานที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ปลอดโรค ปลอดภัย ไปใช้งาน	ร้อยละ	60	98.24	5	

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หมายเหตุ/ข้อเสนอแนะ
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	
SDA1134 จำนวนระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมรายบุคคล (EEC Personal Health Record) ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ระบบ	1	1	5	อยู่ระหว่างทดลองนำร่องในจังหวัดระยอง
SDA1135 ร้อยละของจังหวัดที่มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมรายบุคคลในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC Personal Health Record)	ร้อยละ	70	33.33	1	อยู่ระหว่างทดลองนำร่องในจังหวัดระยอง
SDA1136 ร้อยละของโครงการพัฒนาการดำเนินงานการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ร้อยละ	95	99.60%	5	เป็นร้อยละการดำเนินงานของกองฯ
ตัวชี้วัดจุดเน้นตามเป้าหมายลดโรคฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564					
HL04_9 ร้อยละหน่วยงานพัฒนาสถาปัตยกรรมองค์กรของหน่วยงานภายในกรมควบคุมโรค	ร้อยละ	100	1 เรื่อง	5	กระบวนการเบิกจ่ายพัสดุ
HL05_9 ร้อยละหน่วยงานจัดทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล (data visualization) ตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	100	1 เรื่อง	5	การพยากรณ์ผลกระทบจากมลพิษอากาศภาคเหนือตอนบน
HL06_9 จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายและปัญหาสำคัญในพื้นที่	จังหวัด	76 จังหวัด (ไม่รวม กทม.)	68	4.2	
HL07_9 ร้อยละของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก	ร้อยละ	60 ผ่านเกณฑ์ดีมาก	81.58 (62 จ.)	5	1. ผ่านเกณฑ์ระดับดี ร้อยละ 3.95 (3 จ.) 2. ระดับพื้นฐาน ร้อยละ 14.47 (11 จ.)

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หมายเหตุ/ข้อเสนอแนะ
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	
HL10_9 ระดับความสำเร็จของหน่วยงานในการดำเนินงานองค์กรแห่งความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคตามเกณฑ์ที่กรมควบคุมโรคกำหนด	ระดับ	5	5	5	
HL14 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบและฐานข้อมูล เพื่อการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม	ระดับ	5	5	5	
HL15 ระดับความสำเร็จของการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal))	ระดับ	5	5	5	
ตัวชี้วัดจุดเน้นตามเป้าหมายการลดโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564					
1. แผนงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคจากสิ่งแวดล้อม					
BUSC13_9 อัตราป่วยโรคพิษตะกั่วในเด็ก 0 - 14 ปี	อัตรา	<0.03 ต่อแสน ปชก.	0	5	1. ในระบบ HDC จำนวน 46 ราย คิดเป็น 0.058 ต่อแสนปชก. 2. ทวนสอบข้อมูลฯ พบว่า "ไม่มีผู้ป่วย" เนื่องจากเป็นเด็กกลุ่มที่ถูกลงข้อมูล ICD - 10 ของผู้ป่วยผิดจากสาเหตุอื่น
BUSC01_9 จำนวนจังหวัดพื้นที่เสี่ยงปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ระบบข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (OEHP) ในการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพประเด็นสำคัญ	จังหวัด	24	อยู่รอการถ่ายทอดใช้งาน OEHP ออนไลน์	NA	จังหวัดมีการจัดทำ OEHP แล้ว 34 จังหวัด และมีการเผยแพร่อยู่บน Website กองฯ
2. แผนงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ					
BUSC06_9 อัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 ราย	อัตรา	ลดลง ร้อยละ 5	7.67	-	ปี 61 = 8.19 ปี62 = 8.10 ปี63 = 7.67 ข้อมูลปี 64 ณ วันที่ 24 กย.64

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หมายเหตุ/ข้อเสนอแนะ
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	
BUSC07_9 อัตราป่วยด้วยโรคพิษสารเคมีฯ	อัตรา	<6 ต่อ ปชก. แสนราย	9.05	-	ข้อมูลปี 64 ณ วันที่ 24 กย. 64
BUSC08_9 อัตราป่วยโรคจากฝุ่นซิลิกา	อัตรา	<0.1 ต่อ ปชก. แสนราย	0.27	-	ข้อมูลปี 64 ณ วันที่ 24 กย. 64
BUSC09_9 อัตราป่วยด้วยโรคจากแร่ใยหิน แอสเบสตอส	อัตรา	<0.05 ต่อ ปชก. แสนราย	0.04	-	ข้อมูลปี 64 ณ วันที่ 24 กย. 64
BUSC10_9 อัตราป่วยด้วยโรคจากตะกั่ว/สารประกอบของตะกั่ว	อัตรา	<0.01 ต่อ ปชก. แสนราย	NA	0	ข้อมูลปี 64 ณ วันที่ 24 กย. 64
BUSC11_9 พื้นที่รับผิดชอบของ สคร. มีการขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการดูแลสุขภาพผู้ประกอบอาชีพในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ตาม พ.ร.บ.ฯ	จังหวัด	76	76	-	รอรายงานไตรมาส 4
BUSC12_9 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดูแลสุขภาพผู้ประกอบอาชีพในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ตาม พ.ร.บ.ฯ	จังหวัด	76 (จว.ละ 1 เรื่อง)	76	-	
3. แผนงานการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562					
BUSC03_9 จำนวนจังหวัดมีฐานข้อมูล เพื่อการเฝ้าระวังฯ 7 โรค	จังหวัด	77	NA	NA	
BUSC04_9 จำนวนจังหวัดมีการจัดทำรายงานสถานการณ์และผลการดำเนินงานการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพหรือโรคจากสิ่งแวดล้อม 7 โรค	จังหวัด	77	NA	NA	
BUSC05_9 ร้อยละของจังหวัดที่มีการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฯ	ร้อยละ	100	7.79	1	จัดตั้งหน่วยฯ ได้ 6 จว.

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานสำคัญกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

จากการดำเนินงานในปี 2564 นอกจากการขับเคลื่อนนโยบายและกลไกทางกฎหมาย ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 รวมถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีการระบาดในประเทศไทยซึ่งมีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวนเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะผู้ป่วยในสถานประกอบกิจการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจการ และอาจส่งผลผลกระทบต่อชุมชนภายนอกนั้น การดำเนินการป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาด เพื่อไม่ให้เกิดผู้ป่วยเพิ่มขึ้นและสามารถดำเนินกิจการเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้นั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่กระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญ โดยกรมควบคุมโรคได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในสถานประกอบกิจการเพื่อดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค COVID -19 ในสถานประกอบกิจการ โดยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 การดำเนินงานมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ในสถานประกอบกิจการ ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย

ในปีงบประมาณ 2564 ได้ดำเนินงานมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในสถานประกอบกิจการ ผ่านกลไก และเครือข่าย ดังนี้

3.1.1 การบูรณาการดำเนินงาน มาตรฐาน Industrial and Production Hygiene Administration : IPHA ร่วมกับ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดโรค COVID - 19 ในประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 กรมควบคุมโรค มอบหมายให้กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักใน การสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ และขับเคลื่อนมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรค COVID - 19 ในสถานประกอบกิจการร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เมื่อเดือนธันวาคม 2563 เกิดการระบาดเป็นวงกว้างในกลุ่มลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบกิจการพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร จนเกิดผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งมีเป็นจำนวนมากในจังหวัด เกิดความไม่เชื่อมั่นของผู้บริโภคในกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมอาหารที่อาจปนเปื้อนเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงได้ขับเคลื่อน “มาตรฐาน Industrial and Production Hygiene Administration (IPHA)” ร่วมกับกรมควบคุมโรค สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ โดย IPHA เป็นมาตรฐานสำหรับสถานประกอบกิจการในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานที่ กระบวนการผลิต และบุคลากร ตามมาตรการร่วมและมาตรฐานด้านสุขอนามัย ที่มุ่งเน้นให้สถานประกอบกิจการ ควบคุม ติดตาม และป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในผลิตภัณฑ์ ภายใต้มาตรฐาน GMP HACCP ISO 22000 ผนวกร่วมกับมาตรการสถานที่ทำงาน ต้านโควิด 19 ในฐานวิถีชีวิตใหม่ : New Normal ของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค เพื่อเป็นเครื่องมือให้สถานประกอบกิจการประเมินรับรองด้วยตนเอง (self - declaration) โดยดำเนินการทุก 6 เดือน เพื่อยืนยันการดำเนินงานตามมาตรการ ว่ายังคงมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ทั้งนี้ปัจจุบันมีสถานประกอบกิจการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานดังกล่าว จำนวน 507 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2564)

3.1.2 การบูรณาการดำเนินงาน มาตรฐาน Good Factory Practice (GFP)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID – 19 ในสถานประกอบกิจการเป็นวงกว้าง ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ศูนย์ปฏิบัติการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด – 19 (ศปก.ศบค.) ได้มอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมประชุมหารือเพื่อหาแนวทางในการควบคุมการระบาดของโรคในสถานประกอบกิจการและนิคมอุตสาหกรรม ทั้งนี้จากการประชุมในวันอังคารที่ 1 มิถุนายน 2564 และวันพุธที่ 9 มิถุนายน 2564 ณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข กรมควบคุมโรค ได้มอบหมายกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการบูรณาการการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค COVID – 19 ในสถานประกอบกิจการ ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีคำสั่งแต่งตั้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2564 ที่ผ่านมา

และในวันที่ 2 มิถุนายน 2564 ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ได้แถลงการณ์ขอความร่วมมือสถานประกอบกิจการดำเนินการตามมาตรฐาน GFP เพื่อป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค กรมอนามัย ร่วมกับกรมควบคุมโรค โดยกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จึงได้บูรณาการการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค COVID - 19 ในมาตรฐาน GFP ภายใต้ Platform online : Thai Stop COVID เนื่องจากเป็นช่องทาง ที่สถานประกอบกิจการเข้าถึงง่าย แพร่หลาย และรวดเร็ว โดยกรมอนามัยและกรมควบคุมโรคได้ร่วมกันปรับแบบประเมิน แนวทาง และรูปแบบ การประเมินทั้ง online และ onsite เพื่อให้ครอบคลุมการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดในวงกว้าง (early control) และการเตรียมความพร้อมการดำเนินการตามมาตรการ Bubble and Seal ของสถานประกอบกิจการ รวมถึงร่วมประชุมชี้แจงรูปแบบการประเมิน ให้กับหน่วยงานเครือข่าย ได้แก่ สปคม. สคร. ศอ. สสจ. กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ได้รับทราบและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งกำกับติดตามให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันทั้งในระดับส่วนกลางและพื้นที่

3.1.3 การดำเนินมาตรการป้องกัน ควบคุมโรคในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal)

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ในสถานประกอบกิจการยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การรณรงค์ การกำกับติดตามของหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจังเพื่อให้สถานประกอบกิจการทุกแห่งดำเนินงานตามมาตรฐาน GFP จนทำให้เกิดข้อกำหนดตามมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 30) ที่กำหนดให้สถานประกอบกิจการดำเนินการตามมาตรการ Bubble and Seal เพื่อลดความรุนแรงของการระบาด และควบคุมไม่ให้แพร่กระจายสู่ชุมชนใน วงกว้าง ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้มอบหมายให้กรมควบคุมโรค โดยกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และพัฒนาระบบที่ปรึกษา กำกับติดตาม (coaching system) ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย เพื่อป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ในสถานประกอบกิจการ ภายใต้แนวคิด “Bubble and Seal ปกป้องได้ ควบคุมไว แรงงานปลอดภัย เศรษฐกิจไทยเดินหน้า”

โดยกลไกหลักในการขับเคลื่อนมาตรการ Bubble and Seal ประกอบด้วย 3 กลไก ได้แก่

(1) กลไกด้านการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ มีการพัฒนาคู่มือการดำเนินงานตามมาตรการ Bubble and Seal สื่อ ชุดความรู้ Infographic เผยแพร่ใน Website ของกรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2564 และหน่วยงานหลัก 8 หน่วยงาน ประกอบด้วย 1) ศบค. 2) กระทรวงมหาดไทย 3) กระทรวงอุตสาหกรรม 4) กระทรวงแรงงาน 5) สำนักงานประกันสังคม 6) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 7) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย 8) การนิคมแห่งประเทศไทย และเครือข่ายส่วนราชการ 77 จังหวัด นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ เช่น Facebook และ Website ของกรมควบคุมโรค

จากผลการดำเนินการดังกล่าว คู่มือมาตรการฯ ได้รับความสนใจจากสถานประกอบกิจการและผู้เกี่ยวข้อง โดยมียอด Download จำนวน 30,544 ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2564) และมีผู้ติดตามรับชมงานเสวนาฯ จาก Facebook จำนวน 52,903 ครั้ง และมีการแชร์ข้อมูลมากกว่า 500 ครั้ง

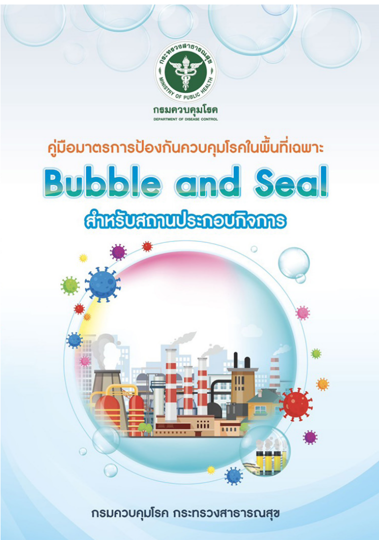

(2) กลไกด้านการให้คำแนะนำและระบบพี่เลี้ยง ที่ปรึกษา (coaching) มีการพัฒนาทีมที่ปรึกษาและกำกับติดตามในแต่ละระดับ ตั้งแต่ ส่วนกลาง ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต จำนวน 63 คน ระดับเขต ประกอบด้วย สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ศูนย์อนามัย ศูนย์สุขภาพจิต จำนวน 229 คน และระดับจังหวัด ซึ่งเป็นการบูรณาการจากหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด เป็นต้น จำนวน 486 คน รวมจำนวนพี่เลี้ยงทั้งสิ้น 778 คน จาก 12 เขตสุขภาพทั่วประเทศ และ สปคม. (ข้อมูล ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2564)

ส่วนกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กรมควบคุมโรค กรมอนามัย
และกรมสุขภาพจิต

จำนวน 63 คน

ระดับเขต

สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
ศูนย์อนามัย ศูนย์สุขภาพจิต

จำนวน 229 คน

ระดับจังหวัด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
สำนักงานสวัสดิการ
และคุ้มครองแรงงานจังหวัด
ฯลฯ

จำนวน 486 คน

รวมจำนวนพี่เลี้ยงทั้งสิ้น 778 คน
จาก 12 เขตสุขภาพทั่วประเทศ และ สปคม.

โดยทีมพี่เลี้ยงและที่ปรึกษา มีบทบาทหน้าที่ ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ประสานการแก้ไขปัญหา โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำปรึกษาแก่สถานประกอบกิจการทั้งใน รูปแบบของ online และ onsite

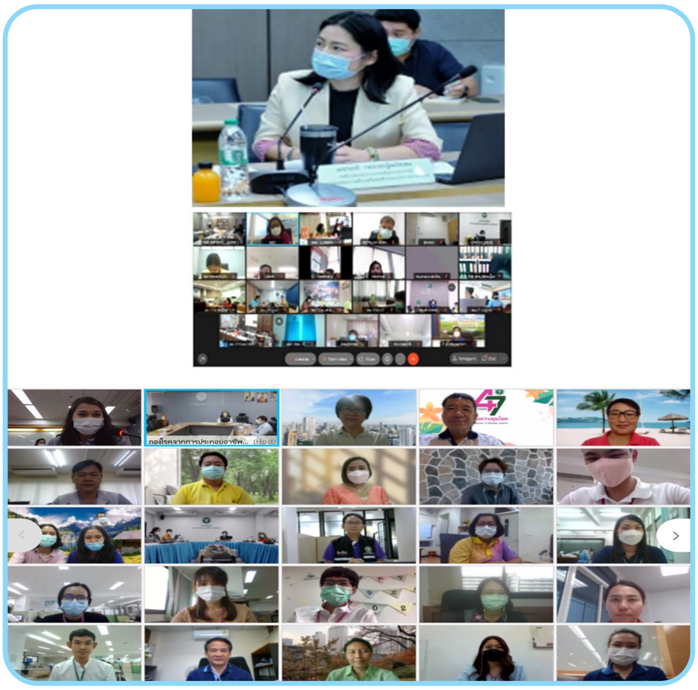

(3) กลไกด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ข้อมูล ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2564 พบว่า สถานประกอบกิจการที่ดำเนินมาตรการ Bubble and seal จำนวน 1,279 แห่ง ประกอบด้วย สถานประกอบกิจการขนาดใหญ่ จำนวน 663 แห่ง สถานประกอบกิจการขนาดกลาง จำนวน 380 แห่ง และสถานประกอบกิจการขนาดเล็ก จำนวน 236 แห่ง

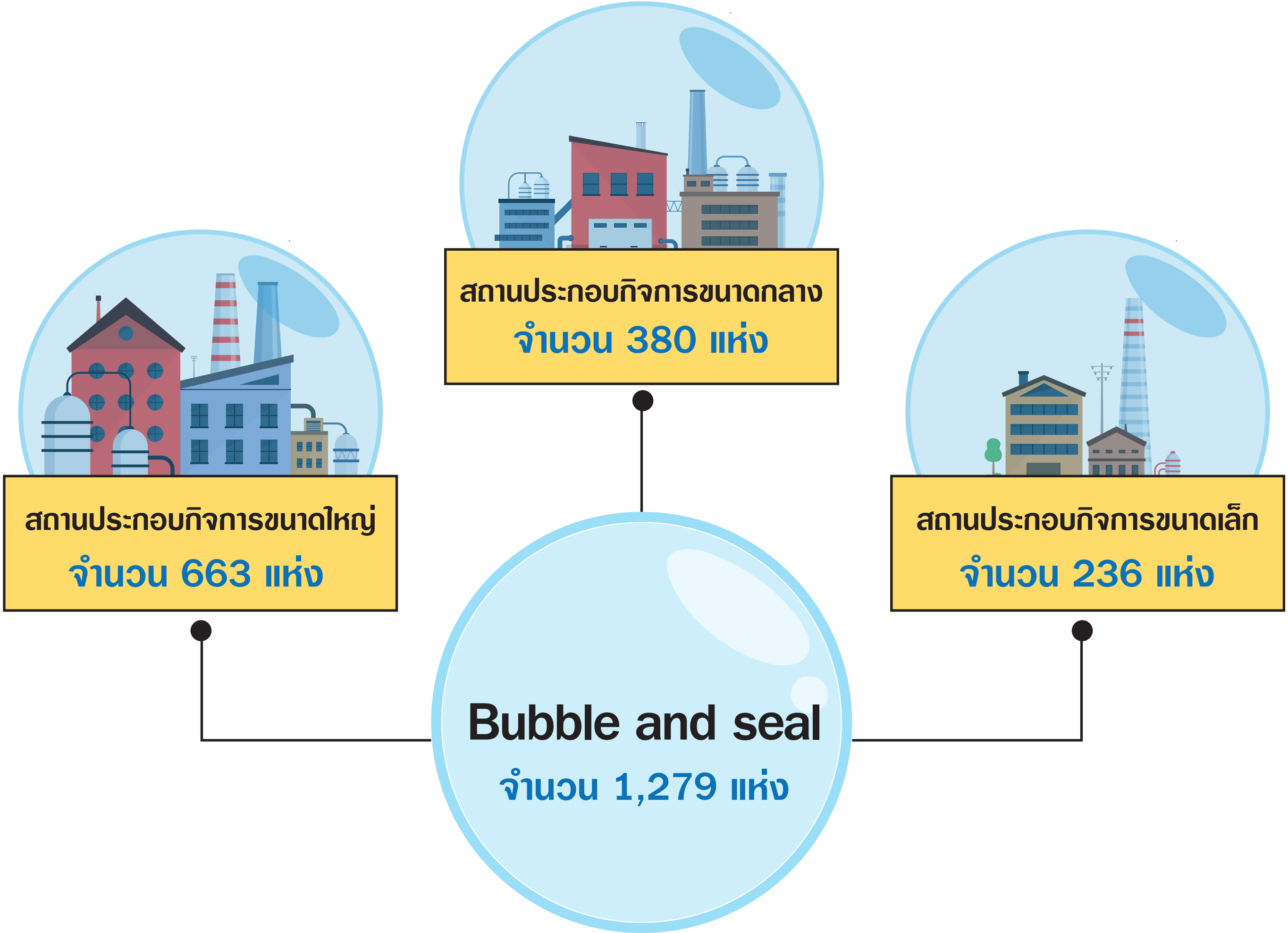

3.2 การดำเนินงานขับเคลื่อน พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการขับเคลื่อนงาน ภายใต้พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2562 โดยกรอบการจัดทำอนุบัญญัติ จำนวน 25 ฉบับ ปัจจุบันได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลบังคับใช้แล้ว จำนวน 7 ฉบับ อยู่ระหว่างเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ลงนาม 5 ฉบับ ผ่านคณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย 2 ฉบับและอยู่ระหว่างการเข้าพิจารณาโดยคณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย 7 ฉบับ นอกจากนั้นอีก 3 ฉบับอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำข้อมูลร่างอนุบัญญัติ และอนุบัญญัติที่ต้องทำเฉพาะกรณีเกิดเหตุการณ์ 1 ฉบับ โดยรายละเอียดการจัดทำอนุบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 ดังตารางที่ 5 นอกเหนือจากนั้นยังมีการขับเคลื่อนกลไกคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม การจัดทำร่างแผนการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมระดับชาติ (พ.ศ. 2564 – 2580) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2564 - 2565) และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) และการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม โดยมีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 สรุปผลการจัดทำอนุบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562

อนุบัญญัติ	จำนวน (ฉบับ)	สถานะ							
		มีผลใช้บังคับ	เสนอ รมว. ลงนาม	ผ่าน คกก. Envocc ชาติ	อนุกรรมการด้านกฎหมาย		ผ่านอนุกรรมการวิชาการ	จัดทำ/ปรับแก้ไขข้อมูล	ที่ต้องทำกรณีเกิดเหตุการณ์
					ผ่าน	รอเข้า			
กฎกระทรวง	4	-	-	-	-	4	-	-	-
ประกาศกระทรวงฯ	16	6	5	-	2	1	-	2	-
ระเบียบกระทรวงฯ	1	-	-	-	-	1	-	-	-
ประกาศคณะกรรมการฯ	3	1	-	-	-	1	-	1	-
ประกาศกรมควบคุมโรคฯ	1	-	-	-	-	-	-	-	1
รวม	25	7	5	-	2	7	-	3	1

3.2.1 ผลการดำเนินการการจัดทำอนุบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ดำเนินการจัดทำอนุบัญญัติและประกาศในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 2 ฉบับประกาศเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 ได้แก่ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อหรืออาการสำคัญของโรคจากการประกอบอาชีพ พ.ศ. 2563 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อหรืออาการสำคัญของโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2563

อนุบัญญัติที่ได้ดำเนินการอยู่ระหว่างเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขลงนาม ในปี 2564 จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

1) ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแจ้งและการรายงานในกรณีพบผู้ซึ่งเป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ....

2) ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การสอบสวนโรคและการรายงานการสอบสวนโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ....

3) ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การออกคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562

4) ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การดำเนินการออกคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ผู้รับคำสั่งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 พ.ศ. ....

5) ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การเข้าไปในสถานประกอบกิจการของนายจ้าง แหล่งกำเนิดมลพิษ ยานพาหนะ หรือสถานที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 พ.ศ. ....

นอกจากนั้นกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 ฉบับภาษาอังกฤษ เพื่อเผยแพร่กฎหมายฉบับภาษาอังกฤษให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

Unofficial Translation

OCCUPATIONAL DISEASES AND ENVIRONMENTAL DISEASES CONTROL ACT
B.E. 2562 (A.D. 2019)*

MAHA VAJIRALONGKORN PHRA VAJIRAKLAOCHAOYUHUA, REX.
Given on the 19th day of May B.E. 2562 (2019)
Being the 4th year of the Present Reign

His Majesty King Maha Vajiralongkorn Phra Vajiraklaochaoyuhua is graciously pleased to proclaim that:

Whereas it is expedient to have the law on control of occupational diseases and environmental diseases;

Whereas this Act contains certain provisions in relation to the restriction of rights and liberties of persons, in respect of which section 26 in conjunction with section 32, section 33, section 37 and section 40 of the Constitution of the Kingdom of Thailand so permits by virtue of provisions of law;

The reasons and necessity to restrict the right and liberty of a person as per this Act are to define the mechanisms for surveillance, prevention and control of the occupational and

I certify true translation of the original version without assuming responsibility for the contents of the document.

3.2.2 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม

ปี 2564 มีการประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 ครั้ง เพื่อพิจารณา (ร่าง) แผนการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมระดับชาติ (พ.ศ. 2564 - 2580) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2564 - 2565) และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) และแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมทั้ง 3 คณะ

1) การประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 3/2563 ในวันที่ 7 ธันวาคม 2563 ณ ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร อาคาร 1 ชั้น 2 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการพิจารณานำข้อเสนอแนะของที่ประชุมเสนอต่อคณะอนุกรรมการด้านวิชาการเพื่อขอความคิดเห็นในการปรับแก้ (ร่าง) แผนการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย (พ.ศ. 2564 – 2580) และหารือร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ก่อนดำเนินการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยมีนายแพทย์ยงยศ ธรรมวุฒิ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน

2) การประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 1/2564 ในวันที่ 9 มิถุนายน 2564 ณ ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร อาคาร 1 ชั้น 2 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีนายประพนธ์ ตั้งศรีเกียรติกุล ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ซึ่งมีมติเห็นชอบต่อร่างแผนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมระดับชาติ (พ.ศ. 2564 – 2580) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2564 - 2565) และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) และมอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

อีกทั้งยังมอบหมายฝ่ายเลขานุการปรับแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขลงนาม

3.2.3 การพัฒนาศักยภาพหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้ พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการอบรมหลักสูตรพัฒนาศักยภาพหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด จำนวน 170 คน และมีผู้ผ่านการอบรมทั้งหมด จำนวน 168 คน (ร้อยละ 98.8)

การจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการอบรมหลักสูตรพัฒนาศักยภาพ หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม

ผู้ที่มีคุณสมบัติสมควรได้รับการแต่งตั้งและผ่านการอบรมฯ ให้เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยปฏิบัติการ จำนวนทั้งหมด 168 คน จำแนกเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ จำนวน 104 คน (ร้อยละ 61.9) ผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุข จำนวน 64 คน (ร้อยละ 38.1)

พนักงานเจ้าหน้าที่
จำนวน 104 คน
ร้อยละ 61.9

เจ้าหน้าที่ในหน่วยปฏิบัติการ

เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุข
จำนวน 64 คน
ร้อยละ 38.1

จากการดำเนินการอบรมหลักสูตรพัฒนาศักยภาพหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม มีจังหวัดที่เข้ารับการอบรมทั้งหมด จำนวน 33 จังหวัด โดยมีจังหวัดที่มีคุณสมบัติเจ้าหน้าที่ครบสามารถจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 18 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร อุทัยธานี อุบลราชธานี ศรีสะเกษ มุกดาหาร ยโสธร อำนาจเจริญ สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ มหาสารคาม บึงกาฬ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครราชสีมา

ในส่วนของการดำเนินงานจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2564 มีจังหวัดจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฯ จำนวน 10 จังหวัด จำแนกเป็นมีคำสั่งจัดตั้ง หน่วยปฏิบัติการฯ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ หนองคาย และจังหวัดที่อยู่ระหว่างการเสนอคำสั่ง จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู บึงกาฬ ชัยภูมิ และบุรีรัมย์

จังหวัดที่เข้ารับการอบรมทั้งหมด
จำนวน 33 จังหวัด

จังหวัดที่มีคุณสมบัติเจ้าหน้าที่ครบ
สามารถจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ
จำนวน 18 จังหวัด

จังหวัดจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ
จำนวน 10 จังหวัด

คำสั่งจัดตั้ง หน่วยปฏิบัติการฯ
โดยผู้ว่าราชการจังหวัด
จำนวน 6 จังหวัด

จังหวัดที่อยู่ระหว่าง
การเสนอคำสั่ง
จำนวน 4 จังหวัด

3.3 ตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข

ปี 2564 กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินงานตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 2 ตัวชี้วัดได้แก่ ตัวชี้วัดจำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย และปัญหาสำคัญในพื้นที่ ซึ่งกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และตัวชี้วัดร้อยละของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้าน สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ผ่านเกณฑ์ระดับ ดีมาก โดยผู้รับผิดชอบหลักคือกรมอนามัยและ กรมควบคุมโรค รับผิดชอบร่วม มีผลการดำเนินงานดังนี้

3.3.1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย และปัญหาสำคัญในพื้นที่

การดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการลดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดยจังหวัดมีการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการลดโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัด โดยมีการเสนอความเห็นชอบกำหนดชื่อโรคที่ดำเนินการกำหนดมาตรการลดโรค ทั้งหมด 68 จังหวัด จำแนกเป็นผ่านมติการประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัด จำนวน 49 จังหวัด (ร้อยละ 72) และดำเนินการโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แต่ไม่ได้ผ่านการประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัด จำนวน 19 จังหวัด (ร้อยละ 28) โดยมีการกำหนดและขับเคลื่อนมาตรการลดโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในปี 2564 ดังนี้

1) การกำหนดและขับเคลื่อนมาตรการลดโรคจากการประกอบอาชีพ จำนวน 4 โรค ได้แก่
   - 1.1) โรคหรืออาการสำคัญของพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช จำนวน 41 จังหวัด
   - 1.2) โรคจากตะกั่วหรือสารประกอบของตะกั่ว จำนวน 1 จังหวัด
   - 1.3) โรคจากฝุ่นซิลิกา จำนวน 1 จังหวัด
   - 1.4) โรคจากภาวะอับอากาศ จำนวน 3 จังหวัด
2) การกำหนดและขับเคลื่อนมาตรการลดโรคจากสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 โรค ได้แก่
   - 2.1) โรคหรืออาการสำคัญที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน จำนวน 33 จังหวัด
   - 2.2) โรคจากตะกั่วหรือสารประกอบของตะกั่ว จำนวน 1 จังหวัด

1 การกำหนดและขับเคลื่อนมาตรการลดโรคจากการประกอบอาชีพ จำนวน 4 โรค

โรคหรืออาการสำคัญของพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช **จำนวน 41 จังหวัด**

โรคจากตะกั่วหรือสารประกอบของตะกั่ว **จำนวน 1 จังหวัด**

โรคจากฝุ่นซิลิกา **จำนวน 1 จังหวัด**

โรคจากภาวะอับอากาศ **จำนวน 3 จังหวัด**

2 การกำหนดและขับเคลื่อนมาตรการลดโรคจากสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 โรค

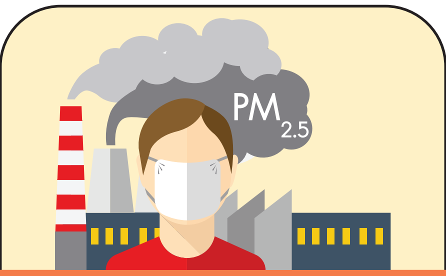

โรคหรืออาการสำคัญที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน
จำนวน 33 จังหวัด

โรคจากตะกั่วหรือสารประกอบของตะกั่ว
จำนวน 1 จังหวัด

3.3.2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ผ่านเกณฑ์ระดับ ดีมาก

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้ดำเนินงานบูรณาการระหว่างกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย และกรมควบคุมโรคโดยกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และหน่วยบริการสาธารณสุขระดับพื้นที่ร่วมขับเคลื่อนดำเนินงานจัดการปัจจัยเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ มีการค้นหาและประเมินความเสี่ยง และมีกลไกการบริหารจัดการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์การประเมินทั้ง 6 ข้อที่สัมพันธ์กับการบ่งชี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพในพื้นที่ ซึ่งเป้าหมายกำหนดร้อยละ 60 ของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก ในปีงบฯ 2564 โดยเกณฑ์การประเมิน 6 ข้อ ดังเอกสารคำอธิบายตัวชี้วัดฯ

https://drive.google.com/drive/folders/1XOyjH2U1vNFUVQ819sEJ8Y3bU4HU4lG5

ผลการดำเนินงานในปีงบฯ 2564 ตามตัวชี้วัดจากเป้าหมาย "ร้อยละ 60 ของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก" พบว่า จังหวัดที่มีการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก จำนวน 62 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 81.58 จังหวัดที่มีการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดี จำนวน 3 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 3.95 และระดับพื้นฐาน จำนวน 11 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 14.47 ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภูมิ

ร้อยละ 60 ของจังหวัดมีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

ระดับดีมาก	ระดับดี	ระดับพื้นฐาน
จำนวน 62 จังหวัด	**จำนวน 3 จังหวัด**	**จำนวน 11 จังหวัด**
ร้อยละ 81.58	**ร้อยละ 3.95**	**ร้อยละ 14.47**

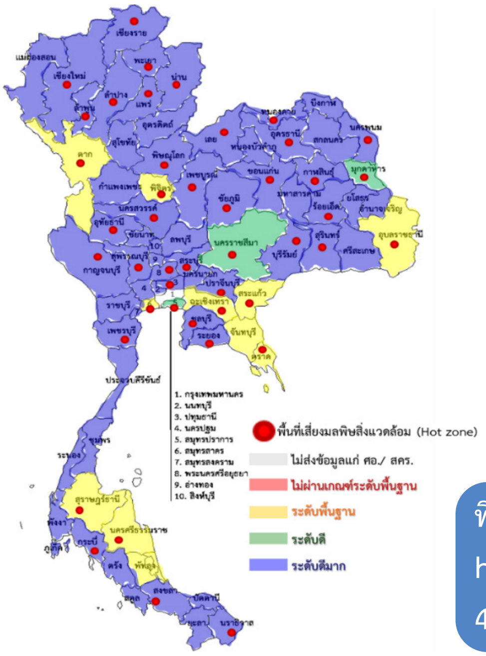

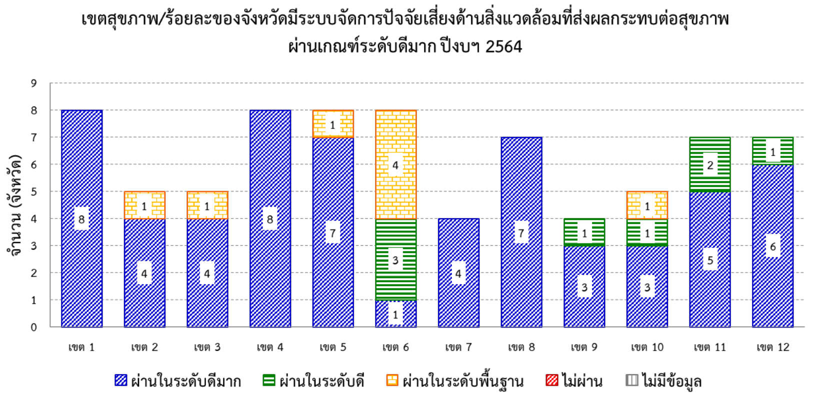

ที่มา: ข้อมูลกรมอนามัย ณ วันที่ 30 กันยายน 2564
https://datastudio.google.com/u/0/reporting/1673e52c-2b03-4184-b925-9536b5a2b9db/page/iwZvB?s=pDKNn-Dngek

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวเนื่องกับโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 ที่จังหวัดเลือกดำเนินการจัดการปัจจัยเสี่ยง มีจำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

1. การจัดการมลพิษอากาศ มีจังหวัดที่เลือกดำเนินการจำนวน 40 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 52.63 ของจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งดำเนินการจัดการปัจจัยเสี่ยงโดยการติดตามสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่การเกิดจุดเผาไหม้ (Hotspot) สถานการณ์มลพิษทางอากาศจากหมอกควันจากประเทศเพื่อนบ้าน การเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ $PM_{2.5}$ การเฝ้าระวังสิ่งคุกคามสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรงไฟฟ้าชีวมวลหรืออุตสาหกรรมอื่น ๆ การประเมินความเสี่ยง แจ้งเตือนประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนโดยเฉพาะประชาชนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเปราะบางที่อาจได้รับผลกระทบ เป็นต้น

2. การเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม มีจังหวัดที่เลือกดำเนินการ จำนวน 23 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 30.26 ของจังหวัดทั่วประเทศ ดำเนินการเฝ้าระวังทางสุขภาพประชาชนกลุ่มเสี่ยงจากการใช้สารเคมีในการเกษตรทุกพื้นที่ และประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การจัดบริการด้านสาธารณสุขในการควบคุมป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมการจัดบริการงานอาชีวเวชศาสตร์/อาชีวอนามัยในสถานประกอบการ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ และในชุมชน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานในปีงบฯ 2565 มีการปรับรายละเอียดตัวชี้วัด “ร้อยละ 60 ของจังหวัดจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม” โดยให้เลือกมาตรการจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมฯ ตามความเหมาะสมของพื้นที่

3.4 โครงการสำคัญ จุดเน้น กรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมมีโครงการสำคัญที่คัดเลือกเป็น จุดเน้นกรมควบคุมโรค 2 โครงการ ได้แก่ การพัฒนาระบบและฐานข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้ พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 และการขับเคลื่อนนโยบายเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

3.4.1 การพัฒนาระบบและฐานข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้ พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562

การพัฒนาโปรแกรม Smart Lab EnvOcc เพื่อพัฒนางานด้านโรคจากการประกอบอาชีพ และด้านโรคจากสิ่งแวดล้อม สู่นวัตกรรมด้าน Digital EnvOcc Control ของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ซึ่งดำเนินการต่อยอดจากการวิเคราะห์กระบวนการทำงานด้านสถาปัตยกรรมองค์กรในการพัฒนาเป็นระบบการทำงานใหม่ เพื่อความสะดวกในการให้บริการทางห้องปฏิบัติการให้กับหน่วยงานเครือข่าย และสามารถนำข้อมูลทางห้องปฏิบัติการไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สรุปผล นำเสนอข้อมูลในรูปแบบ Data visualization สามารถตอบโต้เหตุการณ์ได้อย่างทันท่วงที และนำข้อมูลไปพยากรณ์โรคที่จะเกิดขึ้น

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลการใช้ประโยชน์

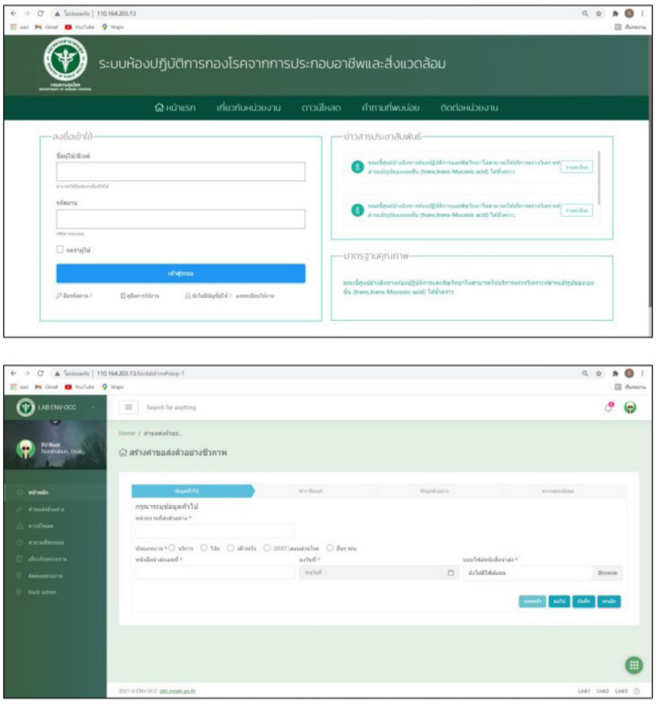

รูปภาพที่ ๑ - ๒ โปรแกรมระบบห้องปฏิบัติการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม (โปรแกรม Smart Lab Env-Occ) ต้นแบบ

การจัดทำระบบ โปรแกรม ทางห้องปฏิบัติการและฐานข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม โดยคณะทำงานพัฒนานวัตกรรมระบบฐานข้อมูลฯ ร่วมกับศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา และกลุ่มระบาดวิทยาและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้และปรับปรุงพัฒนา โดยได้ทำการสำรวจความพึงพอใจต่อการทดลองใช้ระบบห้องปฏิบัติการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม (โปรแกรม Smart Lab Env - Occ) ต้นแบบ ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า โปรแกรมมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การใช้งานคิดเป็นร้อยละ 88 ซึ่งอยู่ในระดับพึงพอใจมาก สามารถอำนวยความสะดวก และจะแนะนำให้ผู้อื่นได้ทราบเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย คิดเป็นร้อยละ 89 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด โดยภาพรวมเห็นว่ามีประโยชน์ต่อที่ได้รับ คิดเป็นร้อยละ 90.00 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

อย่างไรก็ตามเนื่องจากโปรแกรมยังพัฒนาไม่เสร็จสมบูรณ์ จึงยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง ซึ่งมีข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ ควรออกแบบให้สามารถใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือได้สะดวกยิ่งขึ้นและควรมีเมนูเลือกภาษาไทยให้เลือกในการใช้งาน ควรปรับให้มีการกรอกข้อมูลแต่ที่จำเป็นไม่เป็นภาระต่อผู้ใช้งาน ให้ง่ายต่อการใช้งานของลูกค้า ควรเพิ่มช่องคำถาม คำตอบ (Q & A) ที่อาจเกิดปัญหาหรืออุปสรรคจากการใช้งานเบื้องต้นให้ทราบ

3.4.2 การขับเคลื่อนนโยบายเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

ตามที่กรมควบคุมโรค ได้กำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค สำหรับผู้ประกอบอาชีพ ภายใต้ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ 2564 การขับเคลื่อนนโยบายดูแลสุขภาพผู้ประกอบอาชีพตามฐานชีวิตวิถีใหม่ : New Normal ใน 3 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย (1) กลุ่มหน่วยบริการสุขภาพ (2) กลุ่มสถานที่ทำงานและสถานประกอบการ และ (3) กลุ่มแรงงานนอกระบบ แรงงานอิสระที่ไม่มีสถานที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย สามารถดำเนินการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายในการดำเนินงาน คือ ร้อยละ 100 ของจังหวัดมีการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ครบทั้ง 3 กลุ่มเป้าหมาย (77 จังหวัด)

ผลการดำเนินงานทั้ง 3 กลุ่มเป้าหมายพบว่า มีการนำมาตรการการเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานวิถีใหม่ ไปดำเนินงาน ครบถ้วนทั้ง 77 จังหวัด (จำนวนกลุ่มเป้าหมายในไปใช้งาน ทั้งสิ้น 768 แห่ง) ถือว่าบรรลุเป้าหมาย โดยแบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย มีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

กลุ่มหน่วยบริการสุขภาพ

พบว่า มีการนำมาตรการการเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 272 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับเป้าหมาย (77 แห่ง)

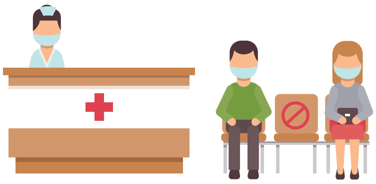

กลุ่มสถานที่ทำงานและสถานประกอบการที่มีสถานที่ทำงานร่วมกัน

พบว่า มีการนำมาตรการการเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ไปใช้ในการดำเนินงานฯ จำนวน 262 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับเป้าหมาย (77 แห่ง)

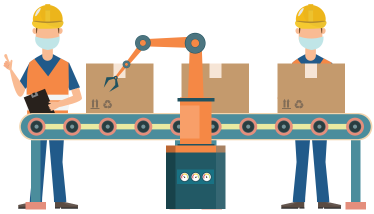

กลุ่มแรงงานนอกระบบและแรงงานอิสระที่ไม่มีสถานที่ทำงานร่วมกัน โดยการดำเนินงานฯ ผ่าน รพ.สต. ทั้งเชิงรับและเชิงรุก

พบว่า มีการนำมาตรการการเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพและประชาชนตามฐานชีวิตวิถีใหม่ไปใช้ในการดำเนินงานฯ จำนวน 234 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับเป้าหมาย (77 แห่ง)

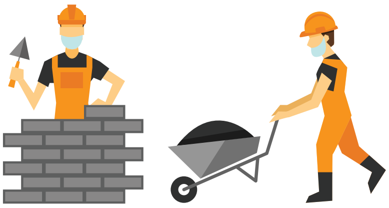

3.5 ผลการดำเนินงานแผนบูรณาการโครงการพัฒนาการดำเนินงานการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โครงการพัฒนาการดำเนินงานการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปี 2564 สามารถแบ่งการดำเนินงานได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. ระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ ประกอบด้วยการจัดทำระบบเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพรายบุคคล การจัดทำระบบข้อมูลทางห้องปฏิบัติการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านเวชศาสตร์ทางทะเล 2. ระบบบริการ (Service) ประกอบด้วย บริการตรวจวิเคราะห์ด้านห้องปฏิบัติการ บริการตรวจวัดด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม และการเพิ่มศักยภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการและการตรวจวัดด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม 3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านการจัดหลักสูตรการอบรมและผลิตคู่มือวิชาการ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.5.1 ระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมรายบุคคล (EEC Personal Health Record) ดำเนินการพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมรายบุคคล

ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC Personal Health Record) และผลักดันให้มีการนำระบบเฝ้าระวังฯ EEC Personal Health Record ไปสู่การปฏิบัติ (Implement) ซึ่งดำเนินการได้จำนวน 1 จังหวัด คือจังหวัดระยอง โดยมีการดำเนินงานดังนี้

การจัดทำระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมรายบุคคล (EEC personal health record) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและพื้นที่ โดยเริ่มการจัดทำ EEC Personal health record ในผู้ประกอบอาชีพ ซึ่งดำเนินการร่วมกับโรงพยาบาลระยอง เพื่อให้พื้นที่ 3 จังหวัด EEC มีการดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน

ในส่วนของขั้นตอนการเขียนโปรแกรม ศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล มุณีสว่าง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้นำเสนอโปรแกรม Personal Health Record ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลประชากรของผู้ป่วย ประวัติทางการแพทย์ สถิติส่วนบุคคล แผนการรักษา/ยา ภาพรังสีวิทยา วันที่ฉีดวัคซีน สัญญาณชีพ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เป็นต้นโดยการเชื่อมโยงข้อมูลจะใช้ blockchain technology สามารถเชื่อมต่อข้อมูลจาก รพศ. (SSB) รพช. (Hos XP) รพ.สต. (JHCIS) และข้อมูลการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงของสถานประกอบการ โดยมีเป้าหมายคือสถานประกอบการ 50 แห่ง ในจังหวัดระยอง โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะแรกพัฒนาต้นแบบและทดลองใช้ในสถานประกอบการ 5 แห่ง พัฒนาแก้ไขปัญหาที่พบ ระยะที่ 2 ขยายผลอีก 20 แห่ง และระยะที่ 3 ขยายผลจนครบ 50 แห่ง

3.5.2 การพัฒนาระบบ EEC Public Health Watch

การดำเนินงานพัฒนาระบบ EEC Public Health Watch ปี 2564 ซึ่งได้ประชุมหารือกรอบแนวทางในการสื่อสารนำไปสู่การจัดทำจดหมายข่าวสถานการณ์ด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ EEC (E–Newsletter) 4 ฉบับเพื่อเผยแพร่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การจัดทำจดหมายข่าวสถานการณ์ด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ EEC (E–Newsletter) จำนวน 4 ฉบับ โดยเผยแพร่บนเว็บไซต์และเฟซบุ๊กของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม และเว็บไซต์สำนักงานเขตสุขภาพที่ 6

นอกจากนั้นยังมีรายงานสถานการณ์การได้รับสัมผัสสารประกอบอินทรีย์ระเหย (VOCs) และโลหะหนัก (Heavy Metal) ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จากการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์การได้รับสัมผัสสาร VOCs และโลหะหนักทั้งในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่ทำงานในสถานประกอบการและประชาชน รวมทั้งประมาณการจำนวนผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง ประมาณการจำนวนประชากรที่อาจมีโอกาสได้รับสัมผัสในพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนบริหารจัดการทางด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข การลงทุนทางห้องปฏิบัติการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เพียงพอกับการดำเนินการเฝ้าระวังสุขภาพ รวมทั้งการจัดหาแหล่งงบประมาณในการเฝ้าระวังสุขภาพให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ต่อไป

3.5.3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านเวชศาสตร์ทางทะเล

การพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านเวชศาสตร์ทางทะเล กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม โดยศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง บูรณาการร่วมกับกรมแพทย์ทหารเรือเพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการทำงานของแรงงานทะเลในพื้นที่จังหวัดติดทะเลและสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์ทางทะเล โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ในปี 2564 มีดังนี้

1) การจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพและการจัดบริการอาชีวเวชกรรมสำหรับแรงงานทางทะเลในพื้นที่นำร่อง 5 จังหวัดติดทะเล และรูปแบบแนวทางในการเฝ้าระวังสุขภาพโรคและการบาดเจ็บจากการทำงานของคนประจำเรือบนเรือขนส่งสินค้า ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2564 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังทางสุขภาพแรงงานทางทะเล ร่วมกับกรมแพทย์ทหารเรือ และหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังทางสุขภาพแรงงานทางทะเล
ระหว่างวันที่ 26 – 27 พฤศจิกายน 2563 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร

2) การพัฒนาการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์ทางทะเลเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและจังหวัดติดทะเลอื่น ๆ : นำร่องจังหวัดพังงา ได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดทำข้อมูลสถานการณ์อาชีวอนามัยในแรงงานทางทะเล การเลือกโรคทางทะเลเพื่อดำเนินการเฝ้าระวังฯ และแผนการดำเนินงานเพื่อเฝ้าระวังเชิงรุก โดยมีการประเมินความเสี่ยงเชิงรุกในแรงงานทางทะเล ในจังหวัดพังงา

ภาพประชุมราชการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์ทางทะเลเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
และจังหวัดติดทะเลอื่น ๆ : นำร่องจังหวัดพังงา วันที่ 29 ธันวาคม 2564
ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา

3) การพัฒนาการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์ทางทะเลเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและจังหวัดติดทะเลอื่น ๆ : นำร่องจังหวัดตราด โดยกำหนดรูปแบบการเฝ้าระวังสุขภาพทางทะเลจังหวัดตราด และแผนการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงเชิงรุกในกลุ่มแรงงานประมงจังหวัดตราด แผนการพัฒนาข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยของแรงงานทางทะเลจังหวัดตราด และร่างข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยของแรงงานทางทะเล ซึ่งมีการปรับให้สอดคล้องกับแนวทางการเก็บข้อมูล 5 โรค 5 มิติ ที่จะขยายผลสู่จังหวัดนำร่องและจังหวัดติดทะเลอื่น

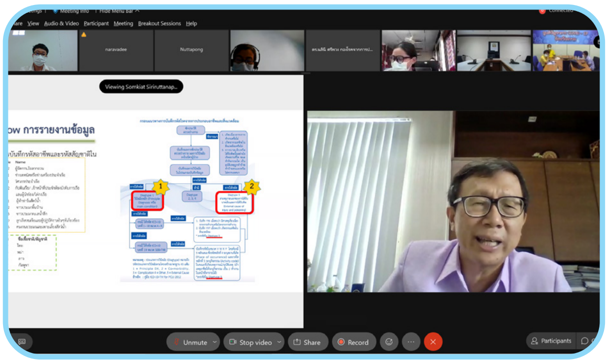

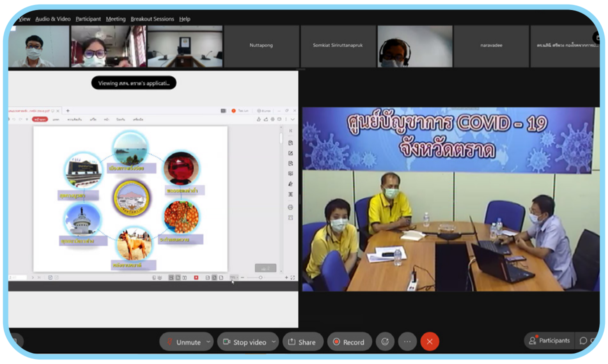

ภาพการประชุมราชการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์ทางทะเลเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออกและจังหวัดติดทะเลอื่น ๆ : นำร่องจังหวัดตราด

3.5.4 การผลิตสื่อเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย

1) การจัดทำคู่มือหลักการระบาดวิทยาสำหรับงานอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง ร่วมกับอาจารย์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่ใกล้เคียง นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป

2) การจัดทำคู่มือเวชศาสตร์ทางทะเลสำหรับบุคลากรสาธารณสุข โดยกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง ร่วมกับกรมแพทย์ทหารเรือ ภายใต้คณะทำงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านเวชศาสตร์ทางทะเล ซึ่งมุ่งหวังให้บุคลากรสาธารณสุขมีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์ทางทะเล เพื่อประโยชน์ในดำเนินการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรคทางทะเลอย่างต่อเนื่อง

3.6.1 โครงการพัฒนาสถานที่ทำงานที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ปลอดโรค ปลอดภัย

ตามที่กรมควบคุมโรค ได้มอบหมายให้กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบดำเนินงานตัวชี้วัดตามพระราชบัญญัติงบประมาณ ปีงบประมาณ 2564 ภายใต้โครงการพัฒนาสถานที่ทำงานที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ปลอดโรค ปลอดภัย ประกอบด้วยตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

1. ตัวชี้วัดจำนวนมาตรฐานสถานที่ทำงานในการป้องกันโรค อุบัติเหตุ และภัยสุขภาพอื่น ๆ

เป้าหมายการดำเนินงาน คือ เกิดมาตรฐานสถานที่ทำงานฯ จำนวน 3 เรื่อง ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย โดยเกิดมาตรฐานฯ จำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วย 1) คู่มือรายการตรวจประเมิน (Audit Check list) สำหรับสถานประกอบการขนาดกลาง ภายใต้เกณฑ์การพัฒนาสถานประกอบการปลอดโรค ปลอดภัย กายใจเป็นสุข ฉบับยกระดับการพัฒนา พ.ศ. 2563 2) แนวทางการดูแลสุขภาพองค์รวม 3) คู่มือเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

2. ตัวชี้วัดร้อยละความพึงพอใจในการนำมาตรฐานสถานที่ทำงานไปใช้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ

เป้าหมายการดำเนินงาน คือ ร้อยละ 80 ของเครือข่าย พึงพอใจในการนำมาตรฐานสถานที่ทำงานฯ ไปใช้ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ และการมีสุขภาวะที่ดี ผลการดำเนินงาน คือ ร้อยละ 83.41 ของเครือข่ายพึงพอใจในการนำมาตรฐานสถานที่ทำงานฯ ไปใช้ ถือว่าการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

3. ตัวชี้วัดจำนวนผลการประเมินการนำมาตรฐานสถานที่ทำงานไปใช้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ และการมีสุขภาวะที่ดี

เป้าหมายการดำเนินงาน คือ จำนวนผลการประเมินฯ จำนวน 1 เรื่อง พบว่า ได้ดำเนินการจัดทำสรุปผลการประเมินการนำมาตรฐานสถานที่ทำงานไปใช้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ และการมีสุขภาวะที่ดี สำหรับสถานประกอบการขนาดกลาง จำนวน 1 เรื่อง ถือว่า การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

4. ตัวชี้วัดจำนวนสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการสถานประกอบการ ปลอดโรค ปลอดภัย กายใจเป็นสุข

เป้าหมายการดำเนินงาน คือ สถานประกอบการเข้าร่วมดำเนินงานในโครงการสถานประกอบการ ปลอดโรค ปลอดภัย กายใจเป็นสุข จำนวน 228 แห่ง (จังหวัดละ 3 แห่ง) พบว่า สถานประกอบการที่เข้าร่วมดำเนินงานในโครงการฯ จากทั่วประเทศ 77 จังหวัด จำนวน 138 แห่ง ประกอบด้วย สถานประกอบการขนาดใหญ่ จำนวน 71 แห่ง สถานประกอบการขนาดกลาง จำนวน 41 แห่ง สถานประกอบการขนาดเล็ก จำนวน 25 แห่ง วิสาหกิจชุมชน จำนวน 1 แห่ง

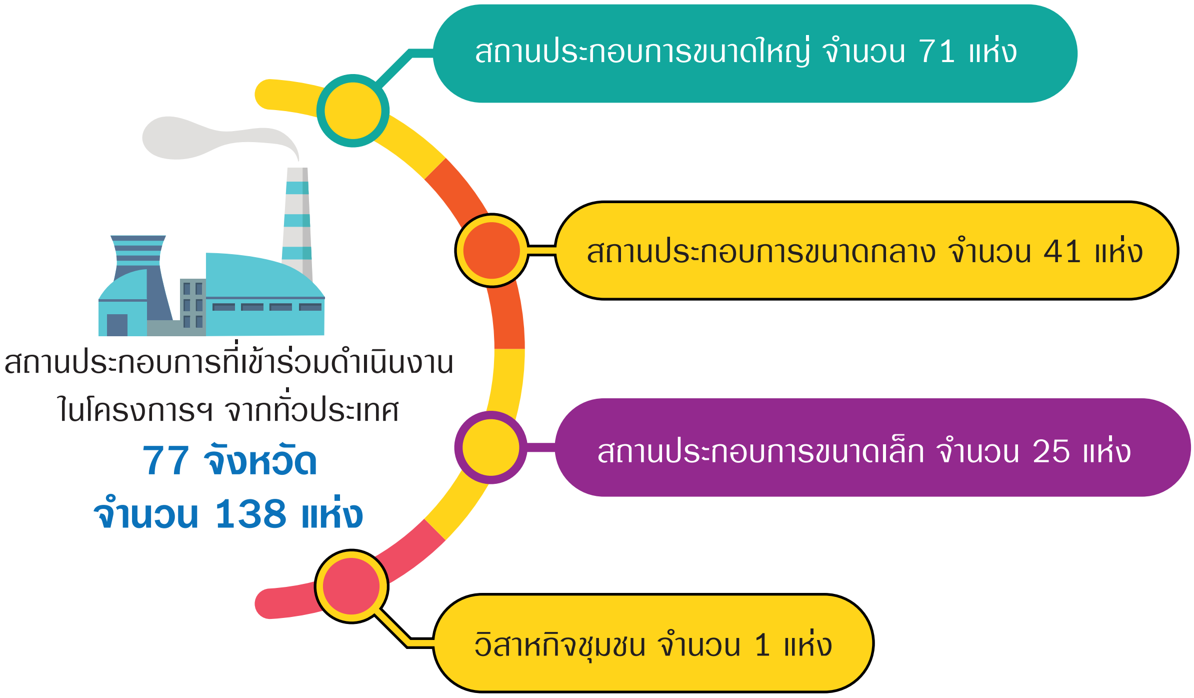

โดยผลการดำเนินงานไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานประกอบการมีแนวโน้มสูงขึ้น สถานประกอบการจึงมีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงไม่สามารถดำเนินงานภายใต้โครงการสถานประกอบการ ปลอดโรคฯ ได้ตามเวลาที่กำหนด

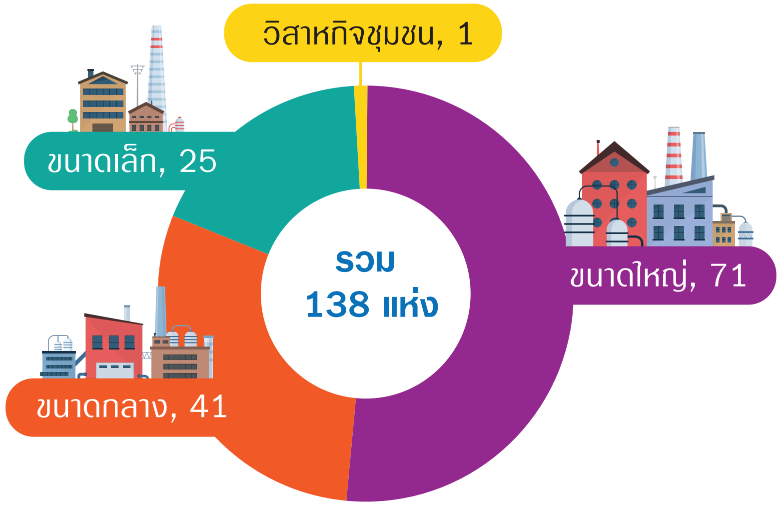

กราฟแสดงจำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมดำเนินงานโครงการสถานประกอบการ ปลอดโรค ปลอดภัย กายใจเป็นสุข ในปีงบประมาณ 2564 แยกตามขนาดของสถานประกอบกอบการ

3.6.2 โครงการสนับสนุนการเฝ้าระวังฯ มลพิษสิ่งแวดล้อม

1) การดำเนินงานเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากเหมืองแร่

การดำเนินงานเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนที่อาศัยโดยรอบพื้นที่ศักยภาพแร่ โดยกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ในการติดตามเฝ้าระวังคัดกรอง และประเมินความเสี่ยงการรับสัมผัสสารเคมี หรือโลหะหนัก อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ได้ดำเนินงานความร่วมมือกับกรมทรัพยากรธรณี ในการหารือ และดำเนินการเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพในประชาชนกลุ่มเสี่ยงสูงเพื่อติดตามหาแหล่งการรับสัมผัสสารเคมีและโลหะหนัก

สำหรับปีงบประมาณ 2564 มีการดำเนินการเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนต่อเนื่อง 1) กรณีอาศัยในพื้นที่โดยรอบเหมืองทองคำ ประกอบด้วย

ก) ในพื้นที่อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ในระหว่างวันที่ 2 – 4 มีนาคม 2564 จำนวน 267 ราย เป็นประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังติดตามฯ จำนวน 224 ราย และมีประชาชนกลุ่มที่ยังไม่เคยเข้ารับการตรวจเฝ้าระวังฯ ประสงค์จะรับการตรวจเฝ้าระวังฯ เพิ่มเติมอีก 43 ราย

ข) ในพื้นที่เขตรอยต่อ 3 จังหวัด (พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และพิจิตร) เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการติดตามสอบสวนโรคที่บ้านของประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่มีผลการตรวจเฝ้าระวังเกินค่าอ้างอิงในจังหวัดพิจิตร จำนวน 14 ราย จาก 16 ราย จากการดำเนินงานเฝ้าระวังฯ พบว่าประชาชนในพื้นที่บางส่วนยังมีความเสี่ยงในการรับสัมผัสสารเคมี และโลหะหนัก 2) กรณีอาศัยในพื้นที่การปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี จากการดำเนินงานประเมินการรับสัมผัสตะกั่วที่มีการปนเปื้อนในฝุ่นภายในที่พักอาศัยของประชาชนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ พบว่า บริเวณที่พักอาศัยของประชาชนในพื้นที่ยังมีความเสี่ยงจากการรับสัมผัสตะกั่วจากฝุ่นดินในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานสาธารณสุข มีการดำเนินการส่งเสริมความรู้ในการดูแลป้องกันตนเองของประชาชนในพื้นที่ และจัดทำมาตรการในการลดการรับสัมผัสสารตะกั่ว เช่น การรณรงค์การล้างมือในเด็กเล็ก วิธีการทำความสะอาดบ้านที่เหมาะสม และการส่งเสริมโภชนาการ (ธาตุเหล็ก และแคลเซียม) ในเด็กป้องกันการดูดซึมตะกั่ว

นอกจากนั้นกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ร่วมกันจัดทำเอกสาร “แนวปฏิบัติการเก็บตัวอย่าง และวิเคราะห์ตัวอย่างทางชีวภาพ สำหรับเหมืองแร่” เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำแนวปฏิบัติฯ ดังกล่าว ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2) การดำเนินงานบูรณาการกับหน่วยงานเครือข่าย (กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่)

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติแร่ด้านสุขภาพ ปีงบประมาณ 2564 เช่น พิจารณาแนวทางการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 – 2569 การประเมินพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (ประเด็นข้อมูลปัจจัยด้านสุขภาพของประชาชนหัวข้อผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่) พิจารณาอนุญาตสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ ประกอบด้วย ประทานบัตรต่ออายุประทานบัตร โอนประทานบัตร และอาชญาบัตรพิเศษ รวมทั้ง พิจารณาการจัดสรรเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ เป็นต้น ซึ่งเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 26 ครั้ง

3) การดำเนินงานเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากการรับสัมผัสสารตะกั่วในสิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินงานเฝ้าระวังสุขภาพจากการรับสัมผัสสารตะกั่วในสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข โดยกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบถึงปัญหา

การรับสัมผัสสารตะกั่วจากสิ่งแวดล้อมในกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะเด็กในช่วงอายุระหว่าง 0 - 5 ปี มีความเสี่ยงสูงต่อการได้รับสารตะกั่วเข้าสู่ร่างกาย จากแหล่งต่าง ๆ เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีการปนเปื้อนสารตะกั่ว เช่น ของเล่นเด็ก เครื่องเล่นเด็ก หรือการปนเปื้อนจากผู้ปกครองที่ทำงานสัมผัสสารตะกั่วติดตามเสื้อผ้ากลับสู่บ้าน (take - home lead) หรือการทำงานที่บ้านที่มีตะกั่วปนเปื้อน รวมทั้งกรณีบ้านพักอาศัยอยู่ใกล้กิจการต่าง ๆ ที่มีการใช้สารตะกั่วในกระบวนการทำงาน โดยส่วนใหญ่เด็กวัยนี้จะรับตะกั่วเข้าสู่ร่างกายจากพฤติกรรมมือสู่ปาก (hand to mouth) ซึ่งการดูดซึมสารตะกั่วในเด็กจะมากกว่าผู้ใหญ่ เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยเฉพาะต่อระบบประสาทและสมอง มีผลต่อระดับสติปัญญา และพัฒนาการต่าง ๆ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2564 มีกิจกรรมการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1) การดำเนินงานเฝ้าระวังระดับตะกั่วในเลือดของเด็กที่พัฒนาการล่าช้า

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับโรงพยาบาลเฉพาะทางที่มีคลินิกพัฒนาการและกุมารแพทย์ สาขาพัฒนาการและพฤติกรรม หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ดำเนินการเฝ้าระวังระดับตะกั่วในเลือดของเด็กที่พัฒนาการล่าช้า เพื่อให้ทราบสถานการณ์ระดับตะกั่วในเลือดของเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการ โดยการคัดกรองปัจจัยเสี่ยงการรับสัมผัสสารตะกั่วโดยใช้แบบสอบถาม และตรวจวัดระดับสารตะกั่วในเลือดด้วยวิธีการเจาะเลือดปลายนิ้วและวิเคราะห์ด้วยเครื่องแบบอ่านค่าได้ทันที โดยปี 2564 ดำเนินการได้ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลลำปาง โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ มีเด็กอายุ 0 – 13 ปี ที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้าเข้าร่วม จำนวน 198 คน เป็นเด็กชาย 146 คน เด็กหญิง 52 คน อายุเฉลี่ย 3.8 ปี พบว่า ค่าระดับตะกั่วในเลือดต่ำสุด < 3.3 µg/dL (ค่าระดับต่ำสุดที่เครื่องสามารถอ่านค่าได้) และระดับตะกั่วในเลือดสูงสุด 17.3 µg/dL ค่าเฉลี่ย 5.38 µg/dL ซึ่งพบเด็กที่มีระดับตะกั่วในเลือดมากกว่า 5 µg/dL จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.04

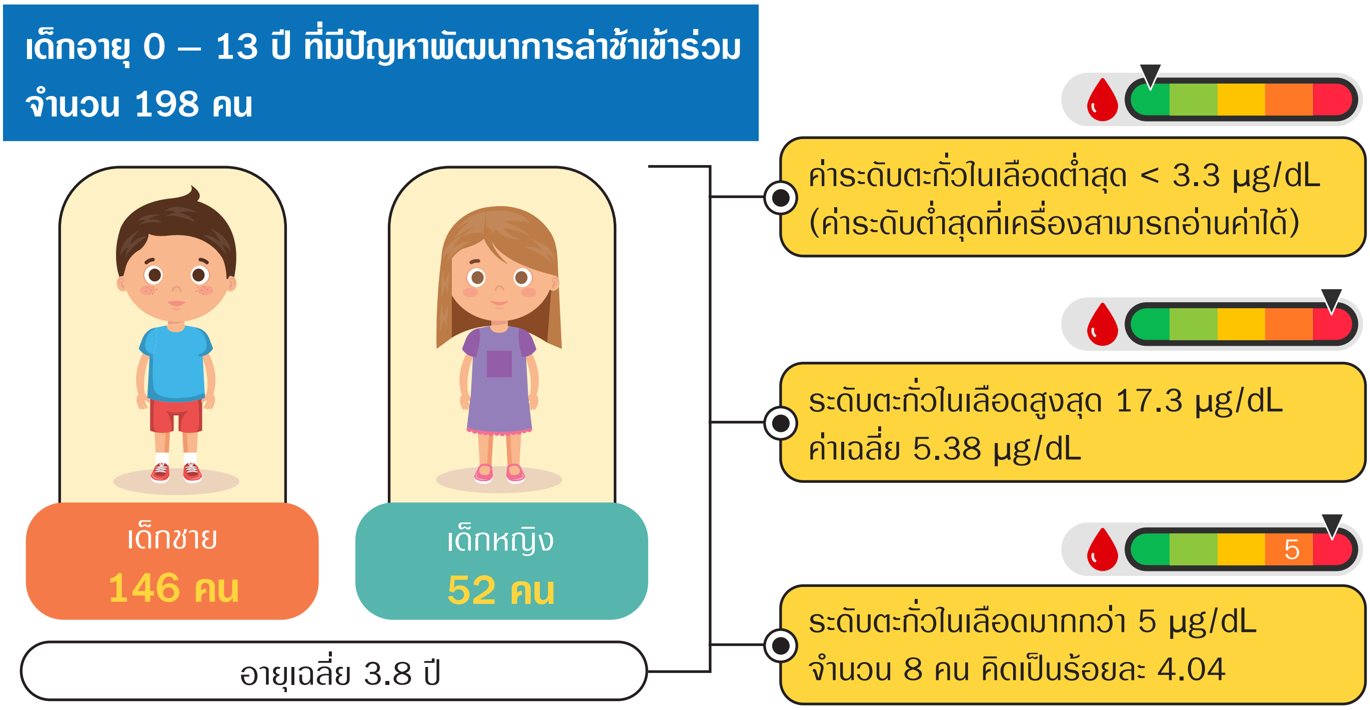

ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงที่อาจเป็นปัจจัยการรับสัมผัสสารตะกั่ว เช่น มีพฤติกรรมไม่ได้ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ชอบอมหรือดูดนิ้วมือ ชอบเอาสิ่งแปลกปลอมหรือของเล่นเข้าปาก ของเล่นของเด็กเป็นวัสดุที่สีหลุดลอก และผู้ปกครองทำอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสัมผัสสารตะกั่ว เช่น โรงแปรรูปไม้ ก่อสร้าง เป็นต้น ทั้งนี้ สำหรับเด็กที่มีระดับตะกั่วในเลือดมากกว่า 10 ug/dL ได้ดำเนินการแจ้งกุมารแพทย์ดูแลสุขภาพตามแนวทางการดูแลสุขภาพของราชกุมารวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้ให้ความรู้ และสุขศึกษาแก่ผู้ปกครองให้ทราบถึงแหล่งปนเปื้อนสารตะกั่วที่อยู่รอบตัวเด็ก พฤติกรรมของเด็กที่ทำให้เสี่ยงการรับสัมผัสสารตะกั่ว และวิธีป้องกันการรับสัมผัสสารตะกั่วในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

3.2) การดำเนินงานเฝ้าระวังการรับสัมผัสสารตะกั่วในสิ่งแวดล้อม ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ อำเภอฆ้องชัย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 9 แห่ง โดยใช้เครื่อง XRF (X - Ray Fluorescence Spectrometer) อ่านค่าแบบทันที ในการตรวจวัดสารตะกั่วในเนื้อผลิตภัณฑ์ที่มีการทาสี ที่อาจมีสารตะกั่วปนเปื้อน จำนวนทั้งหมด 103 ตัวอย่าง พบสารตะกั่วในเนื้อผลิตภัณฑ์ จำนวน 13 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 12.62 พบค่ามากสุดที่ของเล่นสนาม สไลเดอร์ทาสีแดงที่มีการหลุดลอกของสี (1,138 ppm) รองลงมาพบที่ล้อยางรถยนต์ทาสีแดง และสีน้ำเงินที่มีการหลุดลอกของสี (264 ppm)

ทั้งนี้ ได้ดำเนินการให้ความรู้และสุขศึกษาแก่ครู และผู้เกี่ยวข้องในการเลือกใช้สีทาอาคาร ของเล่น หรือการทำความสะอาดอุปกรณ์ของเล่นของใช้ต่าง ๆ ในศูนย์เด็ก และโรงเรียน รวมทั้งการดำเนินการติดตามเฝ้าระวังฯ อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้นมีการสนับสนุนการดำเนินงานสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี ปทุมธานี นครนายก สระบุรี นนทบุรี และลพบุรี จำนวน 40 แห่ง โดยมีการประเมินความเสี่ยงการรับสัมผัสสารตะกั่ว (แบบ PbC03) ของนักเรียนจำนวน 940 คน พบว่า ร้อยละ 96.5 มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ (907 คน) ร้อยละ 3.4 มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง (32 คน) และร้อยละ 0.1 มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำสูง (1 คน) ร่วมกับการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม โดยเก็บตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์หาระดับฝุ่นตะกั่วบนพื้นผิวในสิ่งแวดล้อม (Lead in surface wipe samples ตามวิธีมาตรฐานของ NIOSH method 9100) ส่งตัวอย่างวิเคราะห์ที่ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จำนวน 240 ตัวอย่าง พบว่า ระดับตะกั่วสูงเกินค่าอ้างอิง Dust - Lead Hazard Standards ของ EPA (ไม่เกิน 40 µg/dL) จำนวน 5 ตัวอย่าง คิดเป็น ร้อยละ 2.08 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเครื่องเล่นสนาม เช่น ที่โหนเหล็กทาสีเหลือง สไลเดอร์สีเขียว–แดง เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ดำเนินการให้ความรู้และสุขศึกษาแก่ครู และผู้เกี่ยวข้องในการเลือกใช้สีทาอาคาร ของเล่น หรือการทำความสะอาดอุปกรณ์ของเล่นของใช้ต่าง ๆ ในศูนย์เด็ก และโรงเรียน รวมทั้งการติดตามเฝ้าระวังพัฒนาการและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่อการรับสัมผัสสารตะกั่วอย่างต่อเนื่อง

3.3) การสนับสนุนให้จังหวัดพื้นที่เสี่ยงปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม มีระบบข้อมูลพื้นฐาน ด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) เพื่อเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพประเด็นสำคัญ

จากการสนับสนุนให้จังหวัดพื้นที่เสี่ยงปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมมีการรวบรวมข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ซึ่งที่ผ่านมา มีจำนวนจังหวัดที่มีการจัดทำ OEHP แล้วจำนวน 34 จังหวัด อีกทั้ง ยังได้รับฟังข้อเสนอแนะจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ร่วมดำเนินการจัดทำ OEHP โดยคณะทำงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพและสิ่งแวดล้อม กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้พัฒนาวิธีการรวบรวมข้อมูล OEHP และจัดเก็บข้อมูลเข้าสู่ระบบ BIG DATA ที่เรียกว่า “OEHP Online ขณะนี้ความก้าวหน้าการดำเนินงาน ร้อยละ 99 อยู่ในระหว่างดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และในปีงบฯ 2564 คณะทำงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังฯ ได้ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่สนับสนุนให้กับพื้นที่ ได้แก่

- คู่มือแนวทางการดำเนินงานจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ฉบับปรับปรุง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาจัดทำ OEHP

- สถานการณ์ด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา OEHP และวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ พร้อมด้วยเอกสาร/ คู่มือที่เกี่ยวของกับการพัฒนา OEHP อื่น ๆ ให้กับเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.4) การสนับสนุนหน่วยงานเครือข่าย เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2564 เช่น พิจารณา (ร่าง) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากนโยบายสาธารณะ ฉบับที่ 3 สนับสนุนข้อมูลความต้องการในการพัฒนา Platform HIA (Need Assessment) ของหน่วยงาน เป็นต้น ซึ่งเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 17 ครั้ง ได้แก่

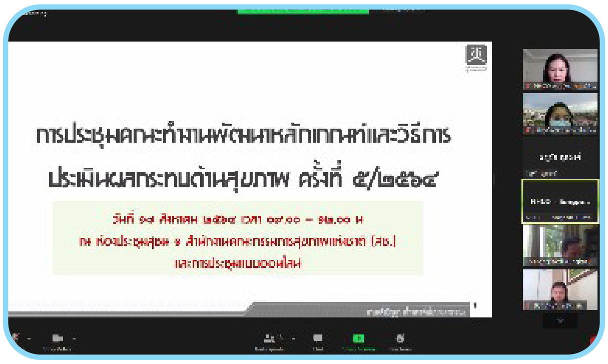

1.1 คณะกรรมการพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ ตามคำสั่งคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ที่ 7/2563 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

1.2 คณะทำงานพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากนโยบายสาธารณะ ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ ที่ 1/2563 ลงวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2563

3.6.3 โครงการ DPHI PreSchool เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานในการต่อยอดสู่การพัฒนางานนวัตกรรมด้านสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรค

จากการอบรมให้บุคลากรที่จะสร้างนวัตกรรมรู้จักเครื่องมือหรือ วิธีการทำความเข้าใจปัญหาและการระบุปัญหาตั้งแต่กระบวนการทำความเข้าใจปัญหา (Empathize) โดยการสำรวจปัญหาเพื่อระบุประเด็นปัญหาในเบื้องต้น ทำการวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกที่ได้ และทำการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ซึ่งตัวแทนจากกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมจากนั้นได้นำเสนอสถานการณ์ปัญหาเพื่อต่อยอดสู่การพัฒนางานนวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรค (phiching day) และได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภท “The Difference Makers”

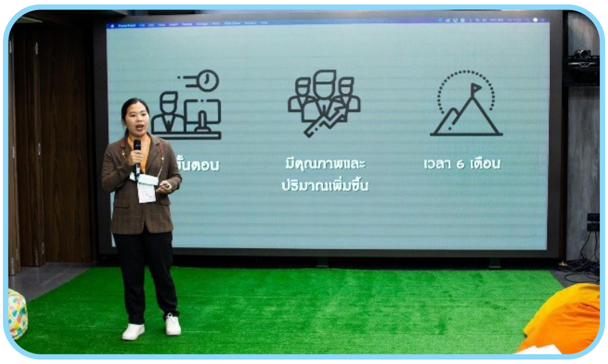

และได้พัฒนาแนวคิดต่อยอดร่วมกับบริษัท อินไวเทรส จำกัด สู่การพัฒนางานนวัตกรรมด้านสุขภาพจนเกิดเป็นนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและระบบข้อมูลทางสุขภาพผู้ประกอบอาชีพของสถานประกอบกิจการ “iHealthyWork Screening Solution หรือ Well Life” ซึ่งเป็นเครื่องมือคัดกรองผู้ป่วยโรค MSDs และส่งเสริมสุขภาพลูกจ้างในสถานประกอบการที่ช่วยคัดกรองอาการของพนักงาน เพื่อลดโอกาสการเจ็บป่วยรุนแรงที่เกิดจากการทำงาน

iHealthyWork
Screening Solution

3.6.4 งานสื่อสารความเสี่ยงและพฤติกรรมสุขภาพ

1) การเสริมสร้างความรู้ในการดูแลสุขภาพวัยแรงงาน“สุขภาพดี วิถีใหม่วัยทำงาน”

กิจกรรมรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเสริมสร้างความรู้ในการดูแลสุขภาพวัยแรงงาน “สุขภาพดี วิถีใหม่วัยทำงาน” โดยรูปแบบกิจกรรมจัดขึ้นในแบบออนไลน์ เพื่อสอดรับกับสถานการณ์การการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19) ซึ่งเผยแพร่ทาง Facebook Live กองโรคจากการประกอบอาชีพและ สิ่งแวดล้อม ในวันที่ 30 เมษายน 2564 โดยได้รับเกียรติจากนายแพทย์อภิชาต วชิรพันธ์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค พร้อมด้วยแพทย์หญิงหรรษา รักษาคม ผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมเปิดงานกิจกรรมในครั้งกิจกรรมประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก

1. เสวนาเจาะลึกการดูแลสุขภาพคนทำงานแบบองค์รวม โดยแพทย์หญิงชุลีกร ธนธิติกร ผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ป้องกันศึกษา นายแพทย์วรตม์ โชติพิทยสุนนท์ โฆษกกรมสุขภาพจิต และแพทย์หญิงหรรษา รักษาคม ผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

2. ธรรมะเฮฮากับพระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต และพระอาจารย์ ดร.สมพงษ์ รตนวํโส
3. การพูดสร้างแรงบันดาลใจ “เติมพลังใจ วัยทำงาน” โดย พี่อ้อย นภาพร ไตรวิทย์วารีกุล
4. การแสดง มินิคอนเสิร์ตขวัญใจวัยแรงงาน โดย นุช วิลาวัลย์ กิจกรรมดังกล่าว ได้บันทึกรายการเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2564 ณ MCC Hall ห้างเดอะมอลล์ ไลฟ์สโตร์งามวงศ์วาน และได้เผยแพร่ทาง Facebook Live กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ในวันที่ 30 เมษายน 2564 ซึ่งมีผู้เข้าถึงกิจกรรม 92,020 ยูสเซอร์ จำนวนผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม 2,614 คน ผู้กดไลท์ 165 คน ผู้แสดงความคิดเห็นในกิจกรรม 263 คน และผู้แชร์ 212 คน

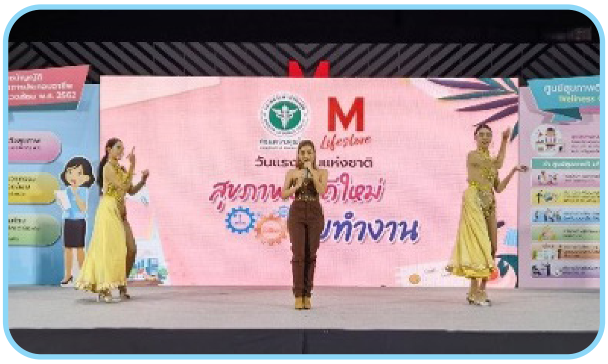

2) โครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์วันสิ่งแวดล้อมโลก “We Change World Change” เราเปลี่ยนโลกเปลี่ยน : ปลุกพลังปรับพฤติกรรมสร้างการมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม

เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2564 โดยได้รับเกียรติจากโอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค เป็นประธาน และนายแพทย์อภิชาต วชิรพันธ์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค พร้อมด้วยแพทย์หญิงหรรษา รักษาคม ผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมเปิดงานกิจกรรม ทั้งนี้ท่านอธิบดียังมอบนโยบาย การจัดกิจกรรมรณรงค์และประชาสัมพันธ์วันสิ่งแวดล้อมโลก ภายใต้ธีม We Change World Change : เราเปลี่ยน โลกเปลี่ยน สำหรับรายละเอียดงานกิจกรรมประกอบด้วย การเสวนา 4 ช่วง ได้แก่

1. การเสวนาหัวข้อ Eco For Health ซึ่งได้รับเกียรติจากท่านวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ศ.กิตติคุณ ดร.ธงชัย พรรณสวัสดิ์ ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.วิจารย์ สิมาฉายา ผู้อำนวยการมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย แพทย์หญิงหรรษา รักษาคม ผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

QR Code รับชมวิดีโอเปิดตัว
ECOLIFE Application

พิธีเปิดกิจกรรม นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวแถลงการณ์และมอบนโยบาย

พิธีเปิด มอบของเชิงสัญลักษณ์ในการลด
การใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง

2. เสวนาของคู่รักดารารักษ์โลก คุณนุ่น ศิรพันธ์ วัฒนจินดาและคุณท็อป พิพัฒน์ อภิรักษ์ธนากร ตัวแทนด้านสิ่งแวดล้อม และผู้ออกแบบ ECOLIFE Application ถึงแนวคิดการใช้ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

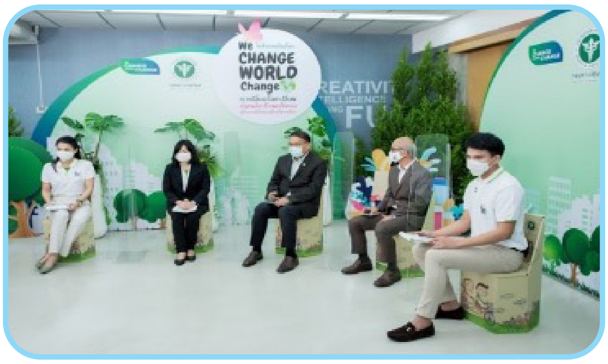

เสวนา Eco Life Application
คุณนุ่น ศิรพันธ์ วัฒนจินดา และคุณท็อป พิพัฒน์ อภิรักษ์ธนากรตัวแทน
ด้านสิ่งแวดล้อม และผู้ออกแบบ ECOLIFE Application

3. เสวนาต้นแบบองค์กร Green Office จาก บริษัท เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ จำกัด สำนักงานเขตหลักสี่

4. หัวข้อ“ประสบการณ์อาสาสมัคร เพื่อลดปริมาณขยะจากพลาสติก สู่เป้าหมายการลดขยะอย่างยั่งยืน” โดย คุณภูวดล ประพฤติดี ผู้นำการจัดตั้งกลุ่ม Trash Hero Chumphon สมาชิก Trash Hero Thailand และตามด้วยมินิคอนเสิร์ต Eco Music จอห์น และ โย The Voice Thailand

สำหรับการผลสรุปกิจกรรมรณรงค์ในครั้งนี้ พบว่า มีจำนวนผู้เข้าถึงกิจกรรม กิจกรรม 37,692 คน จำนวนการมีส่วนร่วมกิจกรรมฯ 1,429 ครั้ง มียอดกดไลค์ จำนวน 130 ครั้ง และยอดการแชร์ จำนวน 192 ครั้ง (ยอด ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2564) และจำนวนร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนร้านค้าที่เข้าร่วม 15 ร้านค้า

3.6.5 งานความร่วมมือต่างประเทศ

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในรูปแบบการประสานทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และระบบการสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งสรุปผลการดำเนินงานโดยสังเขปได้ดังนี้

1) มีความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) โดยดำเนินงาน ในสถานะศูนย์ประสานงานองค์การอนามัยโลกด้านอาชีวอนามัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (WHO Collaborating Centre for Occupational Health in South - East Asia) ตามแผนงานที่มีความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลก และมีการดำเนินงานในสถานะเป็นสมาชิกเครือข่ายประเมินความเสี่ยงสารเคมีขององค์การอนามัยโลก (WHO Chemical Risk Assessment Network)

2) มีความร่วมมือกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยผ่านทางกระทรวงแรงงาน

3) มีความร่วมมือกับโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UN Environment หรือ UNEP) โดยกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมร่วมในคณะที่ปรึกษาการขจัดตะกั่วในสี [The Global Alliance to Eliminate Lead Paint (Lead Paint Alliance)] นอกจากนี้ยังมีการร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ในอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องผ่านทางกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษเกี่ยวกับอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ อนุสัญญาบาเซลฯ และอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ดำเนินการร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4) มีความร่วมมือแลกเปลี่ยนวิชาการแบบทวิภาคีตามพันธสัญญาที่ MOU กับมหาวิทยาลัย UOEH ประเทศญี่ปุ่น และโรงพยาบาล GDHOD ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

5) มีความร่วมมือกับอาเซียน โดยมีความร่วมมือกับผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ในสถานะที่กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรคเป็นแกนหลักใน การจัดทำ "แนวทางการเฝ้าระวังสุขภาพผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบกิจการ"เสนอต่อคณะกรรมการอาเซียน ซึ่งเป็นแผนงานภายใต้ Priority 4: Promotion of Occupational Health ภายใต้ ASEAN Health Cluster 1

6) มีความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ โดยเสนอความคิดเห็นต่อแผนงานและท่าทีประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับการร้องขอโดยตรงหรือผ่านทางสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค และกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ยังมีการร่วมประชุมวิชาการออนไลน์ ได้แก่ ประชุมวิชาการออนไลน์กับ WHO และ UN Environment เกี่ยวกับองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการดำเนินงานเกี่ยวกับ สารปรอทที่มีผลกระทบต่อสุขภาพในชุมชน ผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ และการจัดทำแผนงานด้านสารเคมี (Chemical Roadmap) ให้การสนับสนุนคณะอาจารย์ของมหาวิทยาลัย Emory University มหาวิทยาลัย Rutgers University ประเทศสหรัฐอเมริกาและอาจารย์จากภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในการจัดทำโครงการวิจัยด้านพิษสารเคมีต่อสุขภาพของเกษตรกร และแผนการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานด้วยการเข้ารับการอบรมระยะสั้น และการศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต และการเข้าร่วมประชุมวิชาการออนไลน์ด้วยการประชุมทางไกลเสมือนจริง (Virtual Conference) เรื่อง "การป้องกันการสูญเสียการได้ยินในระยะแรกเริ่มของเยาวชนจากเสียงดังจากการนันทนาการ (Symposium on Early Hearing Damage Prevention Due to Recreational Noise Exposure in Young People)" ซึ่งหัวหน้าแผนกโสตวิทยาของสถาบันสาธารณสุขแห่งชิลี [Head of Audiology Section of the Institute of Public Health of Chile (ISP)] ประเทศชิลี เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการจากประเทศสมาชิก APEC (Asia - Pacific Economic Cooperation) เป็นหลัก ซึ่งได้แนวทางในการนำมาจัดทำแผนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากเสียงดังจากการนันทนาการแก่เยาวชนและผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้อง

7) จัดทำฐานข้อมูลอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

8) จัดทำ SOP การเสนอของบประมาณรายจ่ายอื่นสำหรับการเดินทางไปปฏิบัติราชการต่างประเทศชั่วคราว

9) จัดทำฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ของกองฯ ที่ได้รับการฝึกอบรมและศึกษาต่อทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

10) จัดทำร่างเว็บเพจและเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศภาษาอังกฤษ

11) บรรจุแผนความร่วมมือระหว่างประเทศด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในแผนปฏิบัติการภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ

12) ถ่ายทอดการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมให้กับบุคลากรของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมและผู้มาศึกษาดูงาน

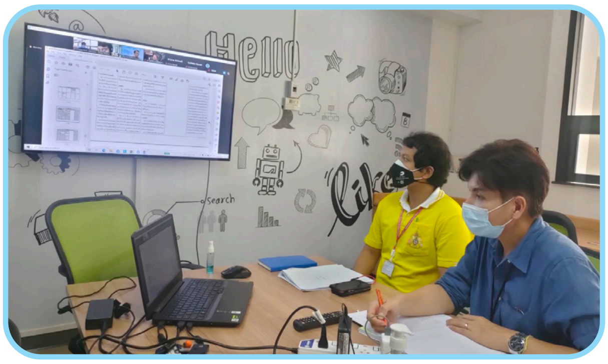

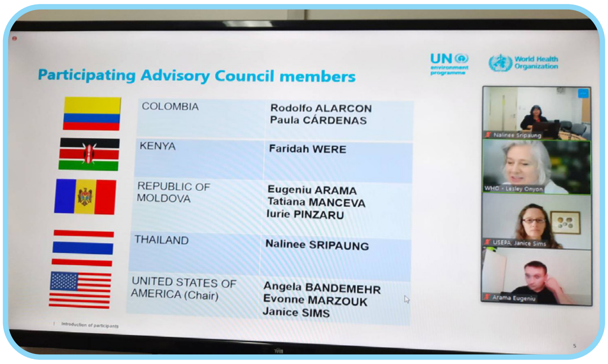
Participating Advisory Council members
UN environment programme
World Health Organization
COLOMBIA
Rodolfo ALARCON
Paula CÁRDENAS
KENYA
Faridah WERE
REPUBLIC OF MOLDOVA
Eugeniu ARAMA
Tatiana MANCEVA
Iurie PINZARU
THAILAND
Nalinee SRIPAUNG
UNITED STATES OF AMERICA (Chair)
Angela BANDEMEHR
Evonne MARZOUK
Janice SIMS

World Health Organization
Thursday 20 May 2021
Why the world needs more poisons centres
A webinar of the Global Chemicals and Health Network

World Health Organization
WEBINAR
WHO Guidance on the Development of Public Health Strategies in the Context of the Minamata Convention

3.6.6 การพัฒนาห้องปฏิบัติการ การพัฒนามาตรฐานห้องปฏิบัติการ มาตรฐานสากล และวิธีตรวจวิเคราะห์ และ วิจัย โดยศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง

1) งานการพัฒนาห้องปฏิบัติการ การพัฒนามาตรฐานห้องปฏิบัติการ มาตรฐานสากล และวิธีตรวจวิเคราะห์วิเคราะห์ และวิจัย

1.1) การพัฒนาห้องปฏิบัติการ

การพัฒนามาตรฐานห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานสากลศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา ได้การรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017 ขอบข่าย เบนซีน (Benzene) โทลูอีน (Toluene) เอทิลเบนซีน (ethylbenzene) และไซลีน (o,m,p Xylene) ในตัวอย่างอากาศ จากสำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการการพัฒนาระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับมาตรฐานห้องปฏิบัติการได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยขอขยายขอบข่ายการรับรองเพิ่มขึ้น ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017 ได้แก่ ตะกั่ว (Lead) แคดเมียม (Cadmium) และซิลิกา (Silica) ในตัวอย่างอากาศ และตามมาตรฐาน ISO 15189:2012 และ ISO15190:2003 ได้แก่ ตะกั่ว (Lead) และแคดเมียม (Cadmium) ในตัวอย่างเลือด และสารหนู (As) ในตัวอย่างปัสสาวะ

1.2) การพัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์สารพิษชนิดใหม่ทางห้องปฏิบัติการ

ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา ได้ดำเนินการพัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์สารพิษชนิดใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและประชาชน รวมทั้งให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ ให้ครอบคลุมปัญหาเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ สารแปรรูปของคลอร์ไพริฟอส (3,5,6 - Trichloro-2-pyridinol: TCPYs) ในตัวอย่างปัสสาวะโดยเทคนิค GC - MS คลอร์ไพริฟอสเป็นวัตถุมีพิษทางการเกษตรที่ใช้กำจัดแมลงศัตรูพืช ประชาชนและเกษตรกรที่ได้รับคลอร์ไพริฟอสจากการทำงานภาคเกษตร การปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อมหรือการปนเปื้อนไปกับผลผลิตทางการเกษตร จะส่งผลให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคทางระบบประสาท ระบบทางเดินหายใจ กล้ามเนื้อ หัวใจ และมะเร็ง เป็นต้น TCPYs เป็นตัวชี้วัดทางชีวภาพที่สามารถใช้ในการประเมินการรับสัมผัสสารคลอร์ไพริฟอสให้กับประชาชนและเกษตรกร เป็นประโยชน์ในการดูแลสุขภาพ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากสารกำจัดศัตรูพืชสารทาเลท (phthalates) ในตัวอย่างฝุ่น โดยเทคนิค GC - MS สารทาเลทเป็นสารเคมีที่ทำให้เกิดความอ่อนตัวในเนื้อพลาสติก ใช้มากในผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น ของเล่นเด็ก ขวดนม อุปกรณ์ทางการแพทย์ ภาชนะใส่อาหาร เป็นต้น ซึ่งสารทาเลทบางชนิดอาจส่งผลให้ระบบฮอร์โมนในร่างกายเกิดการทำงานผิดปกติ หรืออาจสัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งบางชนิด

1.3) การพัฒนาห้องปฏิบัติการด้านสาธารณสุข (Public Health Lab)

ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา ได้ร่วมมือกับศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง กลุ่มระบาดวิทยาและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กลุ่มพัฒนามาตรการ (งานสุขศาสตร์อุตสาหกรรม) และกลุ่มพัฒนาองค์กรและนวัตกรรม ดำเนินการพัฒนาห้องปฏิบัติการด้านสาธารณสุข (Public Health Lab) ตามนโยบายกรมควบคุมโรคในการพัฒนาห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน และเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิง ดังนี้

(1) จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาห้องปฏิบัติการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมงานสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและงานเวชศาสตร์อุตสาหกรรม จำนวน 2 ครั้ง และจัดทำคำสั่งคณะทำงานพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางห้องปฏิบัติการสาธารณสุขด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม (Center of Excellence in Public Health Laboratory for Occupational and Environmental Diseases: COE)

(2) การพัฒนาระบบข้อมูลทางห้องปฏิบัติการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม (Smart Lab Env - Occ)

ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง ร่วมกับศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา กลุ่มระบาดวิทยาและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน และกลุ่มพัฒนาองค์กรและนวัตกรรมดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูลทางห้องปฏิบัติการด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental data lab) เพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางห้องปฏิบัติการไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สรุปผล พยากรณ์โรคที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้ โดยมีการจัดทำโปรแกรม Smart Lab Env - Occ มีการติดตามความก้าวหน้าและการทดลองใช้งานโปรแกรม Smart Lab Env - Occ โดยมีกลุ่มผู้รับบริการและหน่วยงานเครือข่าย ได้แก่ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษามาให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปแก้ไขและปรับปรุงโปรแกรมฯ ซึ่งในปีงบประมาณ 2565 จะมีการทดลองใช้ระบบข้อมูลทางห้องปฏิบัติการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในระบบออนไลน์

1.4) แนวทางประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ (Health risk assessment) สำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางห้องปฏิบัติการ

ประชุมราชการเพื่อจัดทำแนวทางประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพด้านสารเคมี (Health risk assessment) สำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางห้องปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2564 ผลผลิตจากการประชุมนำไปสู่การประเมิน Baseline HRA การตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ โดยจากผลการประเมิน Baseline HRA มีแผนตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีในบรรยากาศ

การทำงานทั้งหมด13 สาร จาก 10 งาน ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้ดำเนินตรวจวัดไปแล้ว 3 สาร ได้แก่ สาร tetrahydrofuran กรด phosphoric และ สาร xylene พร้อมทั้งตรวจประเมินความเสี่ยงอื่น ๆ ได้แก่ ตรวจวัดความเข้มแสงสว่าง และระดับเสียงเฉลี่ยในบรรยากาศการทำงาน

1.5) **เพิ่มศักยภาพการตรวจวัดด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ**

การตรวจวัดด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม มีการเพิ่มศักยภาพการตรวจวัด จำนวน 1 พารามิเตอร์ คือ การตรวจประเมินการระบายอากาศภายในอาคาร เพื่อรองรับการเฝ้าระวังสุขภาพในพื้นที่จากปัญหาที่เกี่ยวเนื่องจากคุณภาพอากาศภายในอาคาร และการระบายอากาศ เพื่อใช้ในการสนับสนุนการเฝ้าระวังสุขภาพในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ มีการเพิ่มศักยภาพการตรวจวิเคราะห์ จำนวน 2 พารามิเตอร์ คือ แคดเมียมในเลือด และตะกั่วในบรรยากาศการทำงาน เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังสุขภาพ ของประชาชนและผู้ประกอบอาชีพในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) สรุปผลงานด้านห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม

2.1) ผลการดำเนินงานด้านห้องปฏิบัติการ ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา

ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา ได้ดำเนินการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในงานสนับสนุนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค งานสอบสวนโรค งานสนับสนุนเครือข่าย และงานบริการ ในตัวอย่างสิ่งแวดล้อมและชีวภาพ รวมจำนวนทั้งสิ้น 7,603 พารามิเตอร์ แสดงในภาพที่ 1

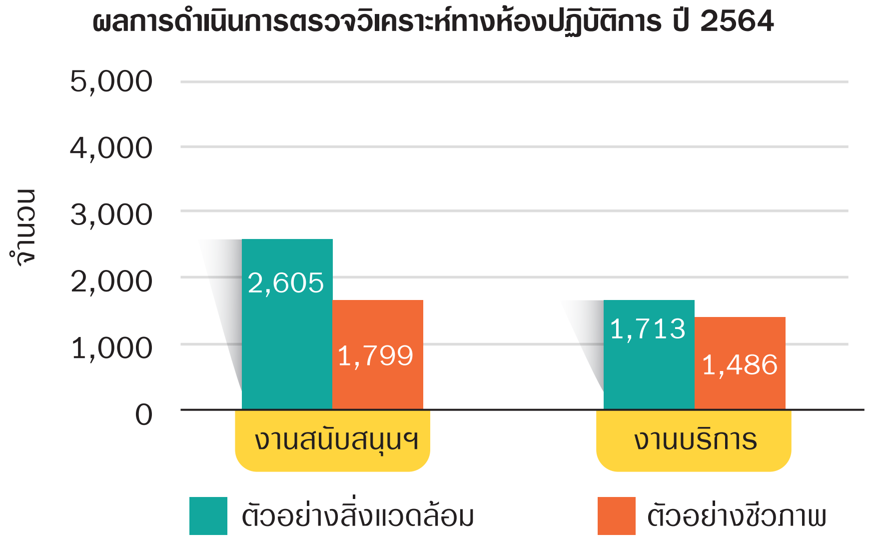

ภาพที่ 1 ผลการดำเนินการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ ปี 2564

(1) งานสนับสนุนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค งานสอบสวนโรค งานสนับสนุนเครือข่าย และงานให้ความอนุเคราะห์ จำนวนทั้งสิ้น 4,404 พารามิเตอร์ จำแนกตามประเภทของงานและกลุ่มสารที่ตรวจวิเคราะห์ แสดงในภาพที่ 2

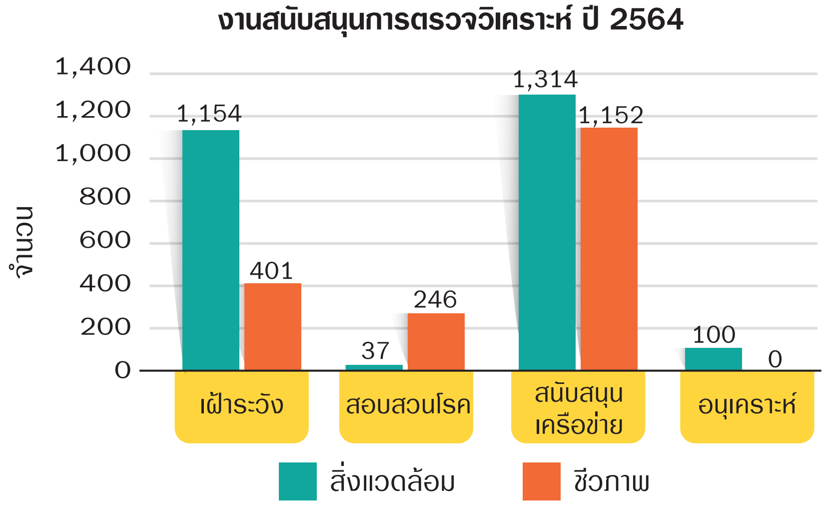

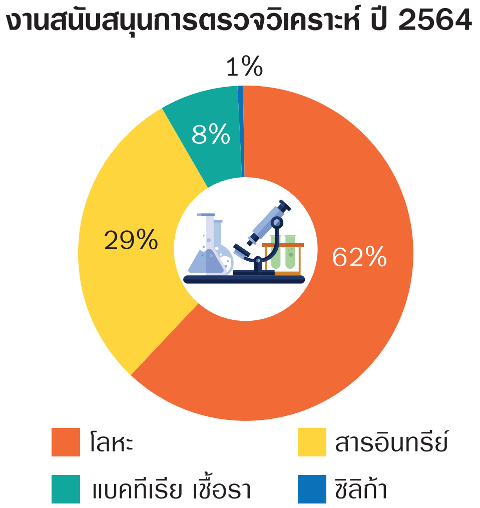

ภาพที่ 2 งานสนับสนุนการเฝ้าระวังฯ จำแนกตามประเภทของงาน และกลุ่มสารที่ตรวจวิเคราะห์

งานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค จำนวนทั้งสิ้น 1,555 พารามิเตอร์ การดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศักยภาพแร่ทองคำพื้นที่รอยต่อ 3 จังหวัด (พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก) และจังหวัดเลย โดยตรวจวิเคราะห์สารหนูในปัสสาวะ การเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนในพื้นที่เสี่ยง หมู่บ้านคลิตี้ จ.กาญจนบุรี จากการสัมผัสตะกั่ว การเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนในพื้นที่คัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ จ. อุบลราชธานี การเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนในพื้นที่เสี่ยงที่พักอาศัยรอบโรงงานอุตสาหกรรม จ.สุพรรณบุรี จากการสัมผัสตะกั่ว การเฝ้าระวังโรคพิษตะกั่วในเด็กอายุ 0 - 14 ปี การเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนผู้ได้รับผลกระทบมลพิษสถานประกอบการจัดการขยะรีไซเคิล จ.ราชบุรี และการเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนจากการสัมผัสสไตรีน กรณีโรงงานโฟมและพลาสติกระเบิดและรั่วไหล จ.สมุทรปราการ

งานสอบสวนโรค จำนวนทั้งสิ้น 283 พารามิเตอร์ การดำเนินงานที่สำคัญได้แก่ งานสอบสวนโรคกรณีโรงงานโฟมและพลาสติกระเบิดและรั่วไหล จ.สมุทรปราการ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2564 โดยร่วมลงพื้นที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะ และตรวจวิเคราะห์ Mandelic acid plus Phenylglyoxylic acid ในปัสสาวะ ให้กับประชาชนจากศูนย์อพยพ ผู้ป่วย เจ้าหน้าที่สาธารณภัย พลเรือนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่มูลนิธิต่าง ๆ ในพื้นที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ และเจ้าหน้าที่ทหาร หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน โดยกองพันทหารราบ

(2) งานบริการตรวจวิเคราะห์ จำนวนทั้งสิ้น 3,199 พารามิเตอร์ (ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม จำนวน 1,713 พารามิเตอร์ และตัวอย่างชีวภาพจำนวน 1,486 พารามิเตอร์) จำแนกตามกลุ่มของสารที่ตรวจวิเคราะห์ แสดงในภาพที่ 3

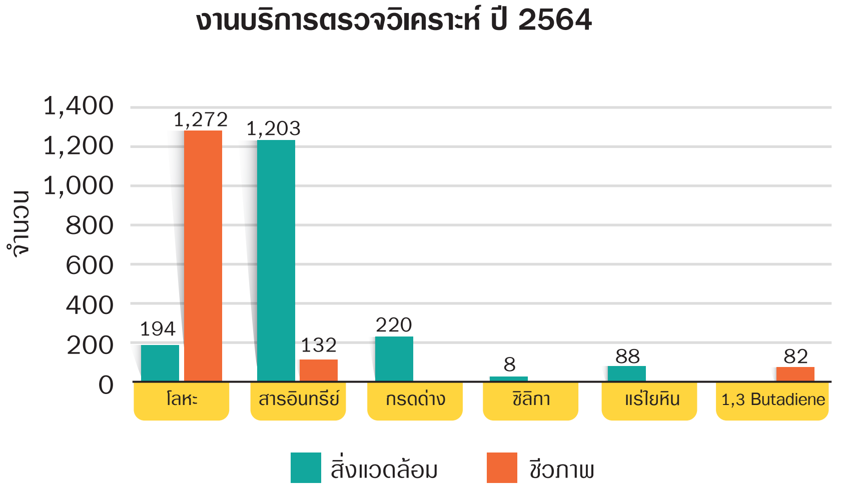

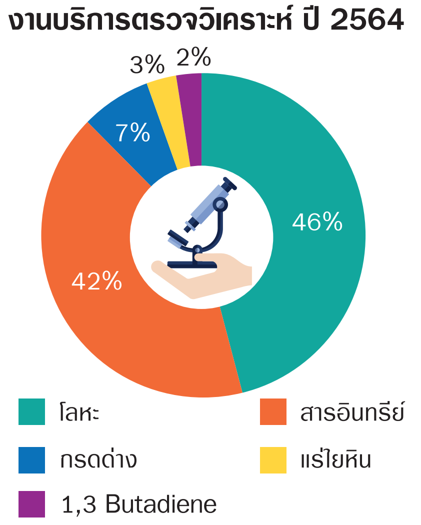

ภาพที่ 3 งานบริการตรวจวิเคราะห์ จำแนกตามกลุ่มสารที่ตรวจวิเคราะห์

2.2) ผลการดำเนินงานบริการตรวจวิเคราะห์ด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ 2564

การตรวจวัดทางสุขศาสตร์อุตสาหกรรม เป็นงานเกี่ยวข้องกับการดูแล ตรวจสอบ และปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน เป็นการค้นหาหรือบ่งชี้อันตรายจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่อาจคุกคามต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน และยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้วย ในปี 2564 งานตรวจวิเคราะห์ด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม ในสถานประกอบกิจการ จำนวน 24 แห่ง

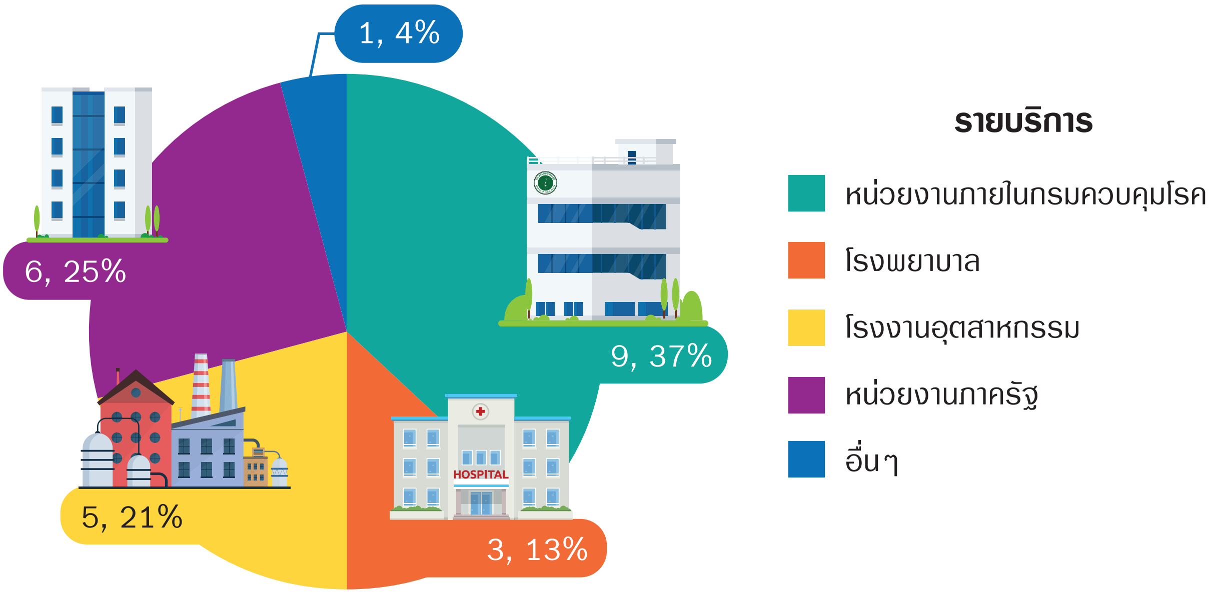

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนพารามิเตอร์ที่ตรวจวัด เทียบกับผลการตรวจวัด

ลำดับ	พารามิเตอร์	จำนวน (จุดตรวจ)	ผ่าน (จุดตรวจ)	ร้อยละ (%)	ไม่ผ่าน (จุดตรวจ)	ร้อยละ (%)
1	แสง	955	513	53.71	442	46.28
2	เสียง	12	6	50.00	6	50.00
3	ความร้อน	9	9	100	0	0
4	ฝุ่นขนาดใหญ่กว่า 10 ไมครอน	15	15	100	0	0
5	ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน	7	7	100	0	0
6	เชื้อรารวมในอากาศ	78	3	3.84	75	96.15
7	เชื้อแบคทีเรียรวมในอากาศ	75	33	44.00	42	56.00
8	สารเคมี	100	89	89.00	11	11
9	คุณภาพอากาศภายในอาคาร	112	ดูตารางที่ 3			
รวม		1,363				

ตารางที่ 7 แสดงพารามิเตอร์คุณภาพอากาศภายในอาคาร เทียบกับผลการตรวจวัด

ลำดับ	พารามิเตอร์	จำนวน (จุดตรวจ)	ผ่าน (จุดตรวจ)	ร้อยละ (%)	ไม่ผ่าน (จุดตรวจ)	ร้อยละ (%)
9	**คุณภาพอากาศภายในอาคาร**					
	อุณหภูมิ	112	85	75.89	27	24.10
	ความชื้นสัมพัทธ์	112	111	99.10	1	0.89
	ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์	112	108	96.42	4	3.57
	ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์	112	112	100.00	0	0
	ก๊าซโอโซน	112	112	100.00	0	0
	สารอินทรีย์ระเหยรวม	112	112	100.00	0	0
	สารฟอร์มาลดีไฮด์	112	112	100.00	0	0

การตรวจวิเคราะห์ด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม

การตรวจวัดความเข้มของแสงสว่าง

การตรวจวัดสารเคมี

การตรวจวัดระดับเสียง
และดัชนีความร้อน

การตรวจวัดเชื้อรา/
เชื้อแบคทีเรียรวมในอากาศ

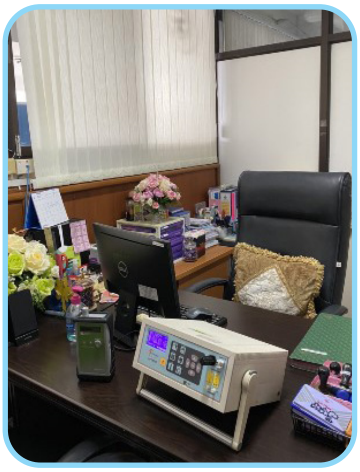

การคุณภาพอากาศ
ภายในอาคาร

2.3) ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง

งานบริการตรวจวิเคราะห์ด้านห้องปฏิบัติการ

ปีงบประมาณ 2564 การตรวจวิเคราะห์ด้านห้องปฏิบัติการมีจำนวนทั้งสิ้น 3,593 พารามิเตอร์ ซึ่งประเภทกลุ่มตัวอย่างที่ส่งมายังห้องปฏิบัติการสามารถจำแนกเป็น 3 ประเภท คือ งานบริการ คิดเป็นร้อยละ 58 (2,064 พารามิเตอร์) งานสนับสนุนเครือข่าย/การทดสอบความชำนาญ (PT) คิดเป็นร้อยละ 27 (981 พารามิเตอร์) และงานเฝ้าระวัง คิดเป็นร้อยละ 15 (548 พารามิเตอร์) ของการให้บริการทั้งหมด โดยประเภทของพารามิเตอร์ที่ตรวจวิเคราะห์ในปี 2564 จำแนกเป็นสารโลหะหนัก จำนวน 842 พารามิเตอร์ สารอินทรีย์ระเหย จำนวน 2,007 พารามิเตอร์ และเคมีคลินิก จำนวน 744 พารามิเตอร์

จำนวนรายบริการและประเภทการบริการของห้องปฏิบัติการ
ของศูนย์พัฒนาวิชาการอนามัยและสิ่งแวดล้อม จ.ระยอง
ปีงบประมาณ 2564

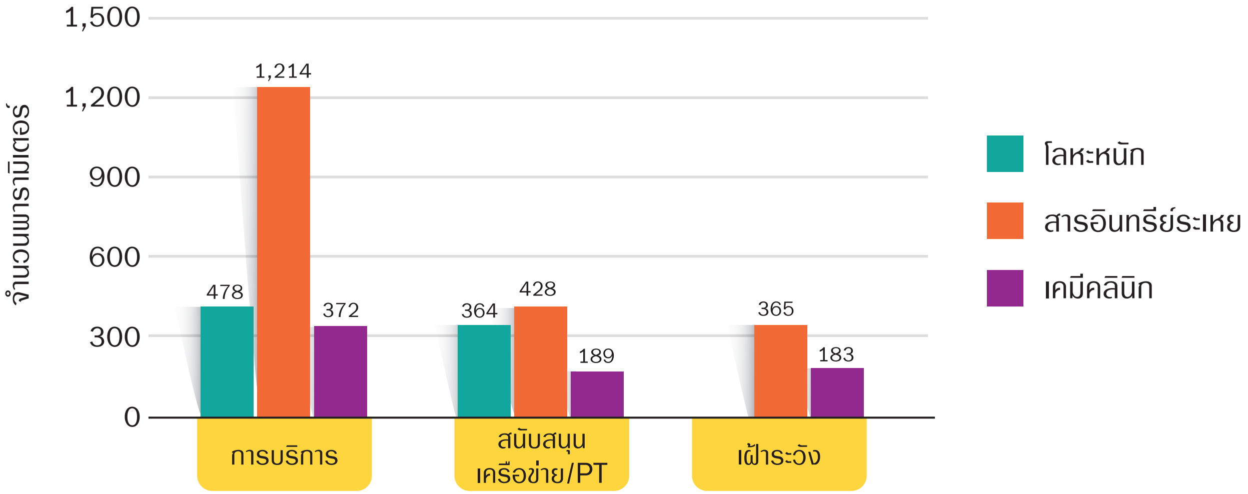

แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2565

1. เพิ่มศักยภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในพารามิเตอร์ใหม่ ๆ เพื่อรองรับปัญหาของพื้นที่

2. พัฒนาห้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามระบบมาตรฐานสากลข้อเสนอแนะ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาห้องปฏิบัติการยังวิเคราะห์ได้ไม่ครอบคลุมพารามิเตอร์ ที่เป็นความต้องการและปัญหาของพื้นที่ ควรจัดทำแผนการพัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์ และส่งเจ้าหน้าที่เข้าอบรมเรียนรู้เทคนิคการตรวจวิเคราะห์ใหม่ ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของห้องปฏิบัติการ

บริการตรวจวิเคราะห์ด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม

ปีงบประมาณ 2564 มีการตรวจสภาพแวดล้อมจากการทำงานให้กับหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่ จำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลรัฐ สถานประกอบการ และมหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 1,176 รายบริการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. งานบริการจำนวน 1,143 รายบริการ จำแนกเป็น รายบริการด้านกายภาพ 77 รายบริการ รายบริการด้านสารเคมี 952 รายบริการ และรายบริการด้านชีวภาพ 114 รายบริการ

2. งานสนับสนุนเครือข่าย ได้แก่ งานสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพ การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน และงานสนับสนุนการเฝ้าระวัง จำนวน 33 รายบริการ ซึ่งเป็นรายบริการด้านสารเคมีทั้งหมด

**จำนวนรายบริการงานตรวจวิเคราะห์ทางสุขศาสตร์อุตสาหกรรม
ปีงบประมาณ 2564**

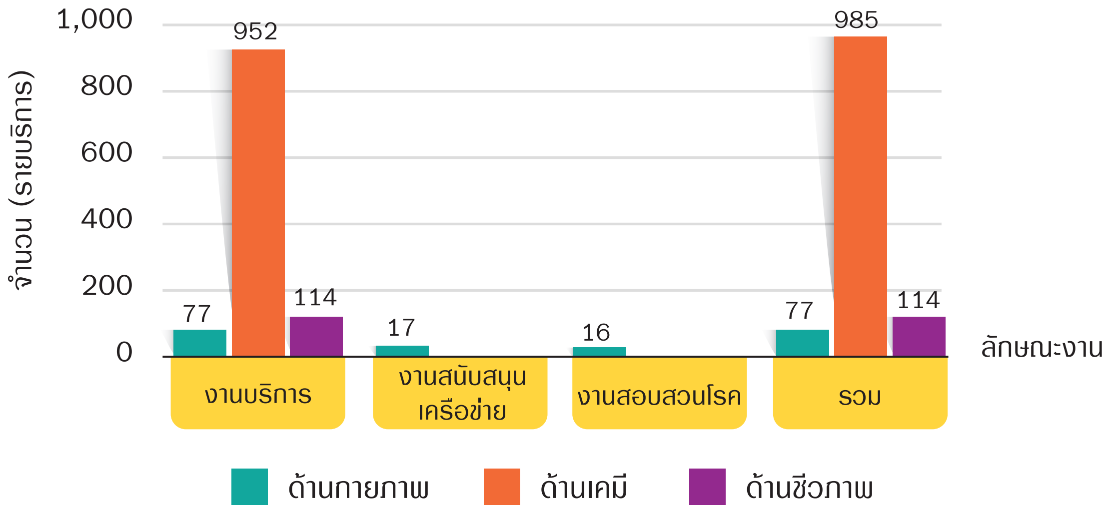

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า

การดำเนินงานตรวจวัดทางสุขศาสตร์อุตสาหกรรมในปี 2564 พบปัญหาที่สำคัญ คือ

1. องค์ความรู้ของบุคลากรที่ยังเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน เช่น องค์ความรู้ในการพัฒนาแนวทางการตรวจวัดใหม่ ๆ องค์ความรู้ในการบริหารจัดการระบบข้อมูล สารสนเทศ การวิเคราะห์ผลในเชิงระบาดวิทยาซึ่งจำเป็นต้องมีการอบรมพัฒนา ศึกษาต่อยอดเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไปในอนาคต

2. ต้นทุนการตรวจวัดที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากปัจจุบันวัสดุอุปกรณ์สำหรับการตรวจวัดและการเก็บตัวอย่างมีราคาเพิ่มสูง แต่ขณะที่ราคาค่าบริการยังไม่มีการปรับตัว และหลาย ๆ รายการ ไม่มีการระบุอย่างชัดเจนในประกาศทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

3. ความเสี่ยงของบุคลากรในการออกตรวจ บุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจประเมินระดับสิ่งคุกคามสุขภาพมีความเสี่ยง ทั้งในรูปแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง จากสิ่งคุกคามด้านเคมี ด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ โดยเฉพาะสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปัจจุบัน และสิ่งคุกคามอื่น ๆ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามาตรการเพื่อรองรับความเสี่ยงแล้วกลับยังพบว่ายังมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะมาตรการเฝ้าระวังสุขภาพของเจ้าหน้าที่ และสวัสดิการจากความเสี่ยงที่ควรได้รับ

4. จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถออกตรวจในบางพื้นที่หรือในช่วงเวลาที่มียอดผู้ติดเชื้อสูงได้ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการรับสัมผัส และ/หรือการแพร่กระจายเชื้อ

สิ่งที่ต้องพัฒนาในปีต่อไป ในปีงบประมาณ 2565

1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการตรวจวัดทางสุขศาสตร์อุตสาหกรรม พร้อมทั้งการวิเคราะห์และจัดทำสถานการณ์สภาพแวดล้อมจากการทำงานในแต่ละประเภทสถานประกอบการ

2. พัฒนาวิชาการทางสุขศาสตร์อุตสาหกรรมรองรับประเด็นปัญหาสุขภาพในพื้นที่ ได้แก่

2.1 พัฒนาแนวทางการตรวจประเมินสารเคมีใหม่ ๆ ที่เป็นประเด็นปัญหาสุขภาพในพื้นที่ เช่น การประเมินสารทาเลทในสภาพแวดล้อมการทำงาน การตรวจประเมินโลหะหนักบนพื้นผิว ฯลฯ

2.2 การพัฒนางานวิจัย R2R รองรับประเด็นปัญหาที่สำคัญในพื้นที่ เช่น การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ การตรวจประเมินเชิงรุกด้วยเครื่องมือสุขศาสตร์เพื่อเฝ้าระวังในกลุ่มแรงงานทางทะเล

2.3 พัฒนาแนวทางการตรวจวัดเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการทำงาน มาตรา 17 18 และ 36 เป็นต้น

3. การพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจประเมินด้านสุขศาสตร์อุตสาหกรรม

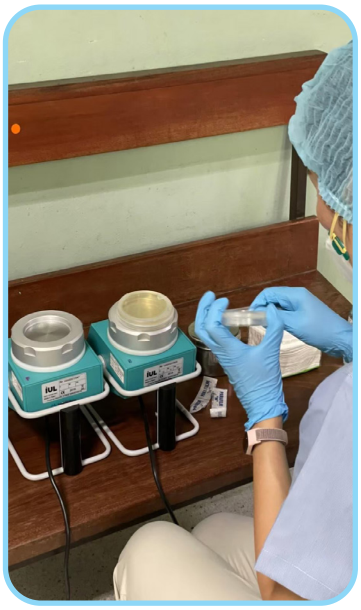

2.4 การสนับสนุนการดำเนินงานและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวังสุขภาพประชาชน ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สนับสนุนการพัฒนาการดำเนินงานเฝ้าระวัง ตอบโต้เหตุฉุกเฉินและสอบสวนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมให้กับหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่

ตารางที่ 8 การสนับสนุนการดำเนินงานและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวังสุขภาพประชาชน ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ลำดับ	กิจกรรม	วัน เดือน ปี	ภาพประกอบ
1.	ลงพื้นที่สอบสวนท่อส่งก๊าซธรรมชาติระเบิดในพื้นที่ ตำบลเปร็ง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารกลุ่ม BTEXS ในพื้นที่อ่อนไหว ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ รวม 5 แห่ง จำนวน 5 จุดตรวจวัด	23 ตุลาคม 2563	
2.	สนับสนุนการประเมินความเสี่ยงด้านสารเคมีต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดระยอง	15 – 16 ตุลาคม 2563	

ลำดับ	กิจกรรม	วัน เดือน ปี	ภาพประกอบ
3.	ลงพื้นที่ร่วมกับทีมเจ้าหน้าที่หน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ดำเนินงานเฝ้าระวังสุขภาพ คัดกรองกลุ่มเสี่ยง สอบสวน กรณีเหตุการณ์ไฟไหม้กองวัสดุเศษเหล็ก ภายในโรงงานหลอมเหล็กแห่งหนึ่งในตำบลนิคมพัฒนา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง	3 กุมภาพันธ์ 2564	
4.	สนับสนุนการตรวจประเมินคุณภาพอากาศเพื่อศึกษาคุณภาพอากาศภายในอาคารก่อนและหลังการปรับปรุงอาคารในรูปแบบ Smart Office จำนวน 7 จุดของสถานประกอบการแห่งหนึ่งในจังหวัดระยอง	18 มีนาคม 2564	
5.	ลงพื้นที่สอบสวนเหตุการณ์กรณีโรงงานระเบิดและเพลิงไหม้ในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ ร่วมกับกองโรคจากการประกอบอาชีพฯ สคร6. และหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ โดยดำเนินการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารสไตรีนในบรรยากาศในจุดอพยพ ทั้ง 7 แห่ง จำนวน 14 จุดตรวจวัด	6 - 7 กรกฎาคม 2564	

ลำดับ	กิจกรรม	วัน เดือน ปี	ภาพประกอบ
6.	สนับสนุนการวิเคราะห์ในกรณีโรงงานระเบิดและเพลิงไหม้ในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ (ตัวอย่างชีวภาพ) พารามิเตอร์ Mandelic acid plus Phenylglyoxylic acid in urine (Biomarker ของสารสไตรีนในปัสสาวะ)	7 – 20 กรกฎาคม 2564	

3.6.7 งานพัฒนาองค์กร วิจัย นวัตกรรม

ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาองค์กร PMQA 4.0

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการตามนโนบายการพัฒนากรมควบคุมโรคเข้าสู่ระบบราชการ 4.0 โดยใช้กลไกเครื่องมือการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับสังคมเทคโนโลยีดิจิทัล ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้ และตอบสนองความต้องการของประชาชน ผลการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้วยกลไกคำสั่งคณะทำงานยกระดับพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์การ กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยมีประชุมคณะทำงานรายหมวดทุกหมวด เพื่อทบทวนกรอบแนวคิด แนวทางการดำเนินงาน และการประเมินองค์กรด้วยเครื่องมือการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA 4.0 ในทุกหมวดถึงระดับ Significance ภายใต้แนวคิดการปฏิรูป Retreat Rethink Redesign 2) จัดทำแผนการยกระดับการพัฒนากลไกการบริหารจัดการภาครัฐของหน่วยงานระยะ 3 ปี ให้สอดคล้องกับช่องว่างที่พบโดยครอบคลุมการพัฒนาระบบราชการ 4.0 ทั้งด้านเปิดกว้างและเชื่อมโยง การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและการมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย 3) การพัฒนาเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งเน้นประชาชน โดยการจัดทำข้อมูล Data visualize dashboard การพัฒนาองค์ความรู้ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การสร้างนวัตกรรมอันเกิดจากการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อน เพื่อพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลภายในของหน่วยงานเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 นอกจากนี้ยังส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์การระบบราชการ 4.0 ให้กับบุคลากรในองค์กร โดยได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากกลุ่มพัฒนาระบบบริหารกรมควบคุมโรค มาถ่ายทอดองค์ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของ บริหารจัดการองค์การระบบราชการ 4.0 กรมควบคุมโรค ปี 2564 เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2564 ณ ห้องประชุมกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เทคนิคการวิเคราะห์ประเมินตนเอง การเชื่อมโยงงานของทุกหมวด เพื่อให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจ และนำไปใช้ไปกำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงองค์กร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

การพัฒนาและสนับสนุนบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีสมรรถนะสูง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและจัดทำผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรบุคคล กรมควบคุมโรค มีผลการดำเนินงานได้แก่

1. การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็น ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรนวัตกรรม กรมควบคุมโรค จำนวน 2 คน การพัฒนาทักษะพื้นฐาน ในการต่อยอดสู่การพัฒนางานนวัตกรรมด้านสุขภาพและการป้องกัน ควบคุมโรค จำนวน 6 คน หลักสูตรสูตรเทคนิคการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายไทยและมาตรฐานยุโรป จำนวน 2 คน หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะและความเน่าเชื่อถือในการทำงาน จำนวน 3 คน และหลักสูตรเทคนิคการเขียนหนังสือราชการและรายงานการประชุม...ให้ได้จริง จำนวน 2 คน รวมทั้งการประชุมถ่ายทอดความรู้ให้แก่ข้าราชการใหม่และผู้ที่สนใจ สำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านประเมินผลการปฏิบัติงาน “คลินิก PMS online” จำนวน 15 คน

2. การปฐมนิเทศข้าราชการและบุคลากรใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในวันพุธที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 จำนวน 6 คน เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของข้าราชการใหม่ รับทราบนโยบาย ภารกิจ และวิสัยทัศน์จากผู้บริหาร ร่วมถึงทราบบทบาทหน้าที่ ภารกิจที่สำคัญจากกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องที่มาร่วมบรรยายลักษณะงานวัฒนธรรมขององค์กร และแนวทางการประพฤติปฏิบัติหน้าที่ราชการที่บุคลากรใหม่ควรทราบ

3. การสนับสนุนการฝึกปฏิบัติงานของแพทย์ประจำบ้าน นักศึกษาฝึกงาน และการฝึกประสบการณ์ให้กับบุคลากรจากหน่วยงานภายนอก โดยมีสถาบันการศึกษาและหน่วยงานสำคัญ ได้ส่งบุคลากรมาเข้ารับการอบรม ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาลัยแพทยศาสตร์ พระมงกุฎเกล้า คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และข้าราชการผู้มีสัมฤทธิ์สูง กรมควบคุมมลพิษ

4. การจัดทำฐานข้อมูลการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ปี 2564 เพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บข้อมูลบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรในหลักสูตรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

5. การเข้าร่วมโครงการโปรแกรมพี่เลี้ยง กรมควบคุมโรค โดยมีพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง จำนวน 4 คู่ ดำเนินการในตามแนวทางของกรมควบคุมโรค ประโยชน์ที่ได้รับ คือ ได้พี่เลี้ยงต้นแบบที่ดี และน้องเลี้ยงที่เป็นทายาทรับต่องานมีสมรรถนะสามารถปฏิบัติงานได้จริง พี่เลี้ยง น้องเลี้ยงกำหนดเป้าหมายสุดท้ายร่วมกันองค์กรจะประสบความสำเร็จ

การพัฒนาองค์ความรู้ มาตรฐานผลิตภัณฑ์วิชาการ และการพัฒนานวัตกรรม

การจัดประชุมคณะทำงานพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางวิชาการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมปีงบประมาณพ.ศ. 2564 เพื่อเป็นเวทีถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการนำเสนอผลงานของบุคลากรกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ผู้เกี่ยวข้อง แพทย์ประจำบ้าน และนักศึกษาฝึกงานโดยมีการจัดประชุมจำนวน 11 ครั้ง ในระหว่างเดือนพฤศจิกายนปี พ.ศ. 2563 ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2564 หัวข้อการนำเสนอที่สำคัญ ได้แก่ สถานการณ์ ปัญหา และผลกระทบทางสุขภาพจากฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) สาระสำคัญของความรอบรู้ทางสุขภาพ (Health Literacy) องค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์การ ระบบราชการ 4.0 การนำเสนอองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมของข้าราชการใหม่ กรมควบคุมโรค

ผลิตภัณฑ์วิชาการของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม นำเข้าสู่กระบวนการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีผลิตภัณฑ์วิชาการ 1 เรื่อง ซึ่งผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานและเผยแพร่ ได้แก่ แนวทางการประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และผลิตภัณฑ์วิชาการ 4 เรื่อง อยู่ระหว่างการพิจารณาและรับรองผลิตภัณฑ์วิชาการจากคณะกรรมการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค ก่อนดำเนินการเผยแพร่ต่อไป ได้แก่

1. แนวทางการดูแลสุขภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการมูลฝอย
2. คู่มือเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$)
3. คู่มือการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคพิษสารปรอท
4. คู่มือเวชศาสตร์ทางทะเลสำหรับบุคลากรสาธารณสุข

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้พัฒนานวัตกรรมระบบห้องปฏิบัติการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมขึ้น (โปรแกรม Smart Lab Env – Occ) เพื่อปรับรูปแบบการให้บริการจากรูปแบบการทำงานแบบกระดาษไปเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผลมาจากการวิเคราะห์ขั้นตอนสถาปัตยกรรมองค์กร พบว่ากระบวนการทำงานและการให้บริการทางห้องปฏิบัติการจะมีข้อมูลสำคัญเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการพัฒนานวัตกรรมนี้จะทำเกิดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ ลดขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ควบคุมคุณภาพของข้อมูล รวมทั้งเป็นคลังข้อมูล (data warehouse) ทางห้องปฏิบัติการจากผู้มาใช้บริการหรือลูกค้า (customer) ซึ่งมีทั้งบุคคลธรรมดา หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานเอกชน ที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สรุปผล นำเสนอข้อมูลในรูปแบบ Data visualization เพื่อใช้ตอบโต้เหตุการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที และนำข้อมูลไปพยากรณ์โรคที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ เพื่อการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการนี้ได้ผ่านการประเมินผลงานนวัตกรรมกรมควบคุมโรค ประเภทนวัตกรรมด้านกระบวนการ/การจัดการ (Business Process Management Innovation) ระดับ 2 ดาว

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตลอดโครงการ เพื่อให้ได้ผลงานที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

การประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ PMQA 4.0 16 ก.พ.64

การประชุมคณะทำงานยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์กร (PMQA) รายหมวด

การประชุมพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางวิชาการ
ด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

การประชุมพัฒนานวัตกรรมระบบห้องปฏิบัติการ
ด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ผลิตภัณฑ์วิชาการ
ของกองโรคจากการประกอบอาชีพฯ

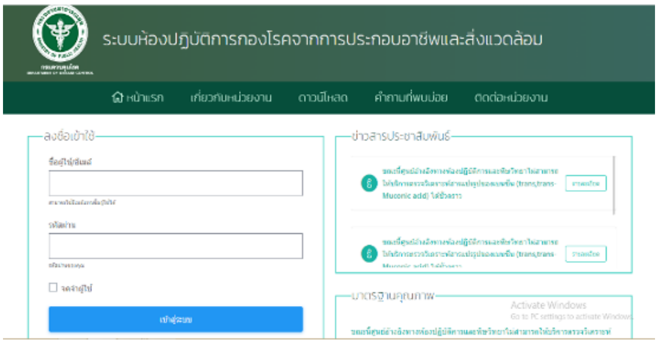

โปรแกรมระบบห้องปฏิบัติการ
กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
(SMART Lab ENVOCC)

ส่วนที่ 4

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญในปี 2565

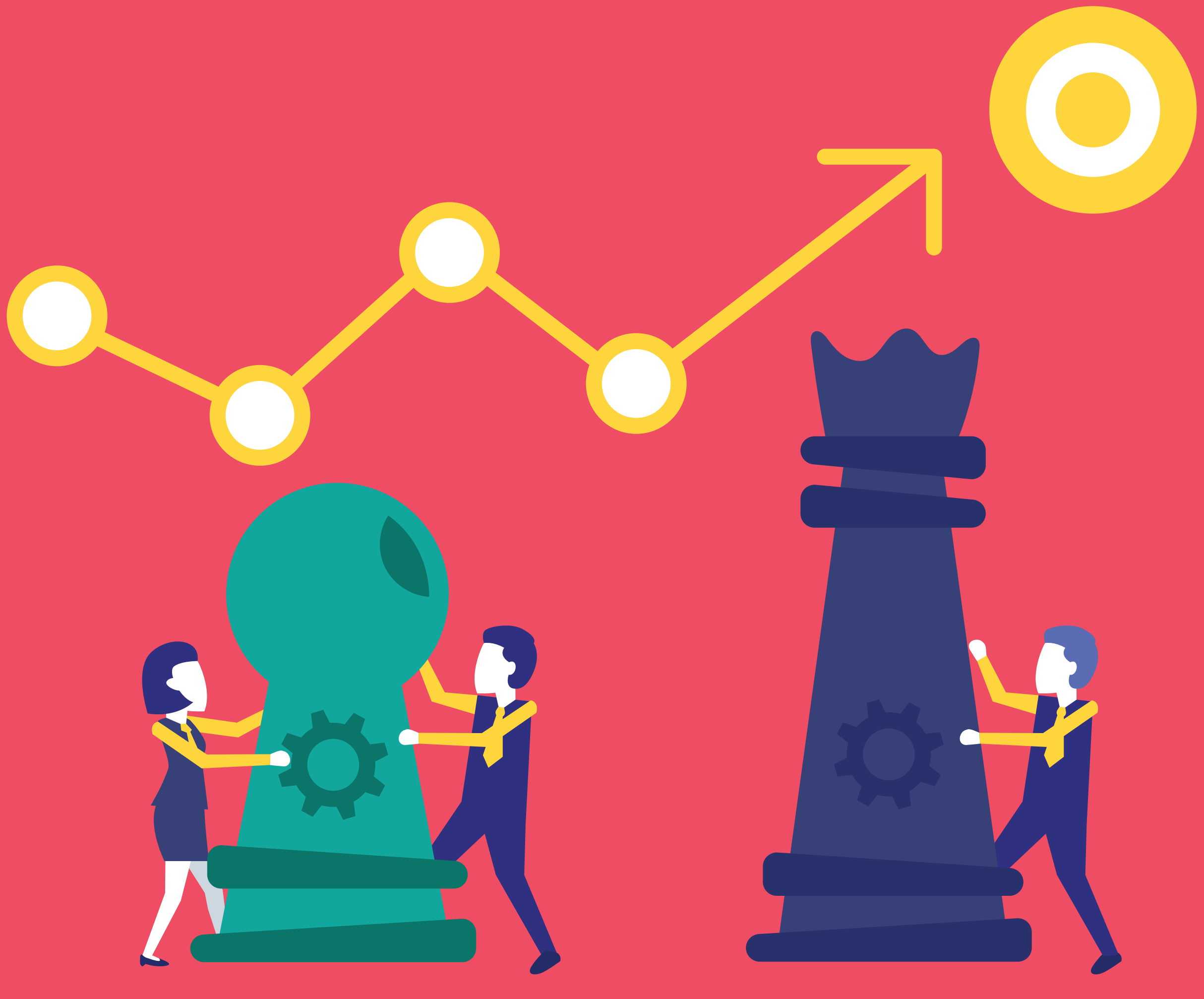

โครงการและตัวชี้วัดสำคัญ ปี 2565

ประเด็นตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง	โครงการและตัวชี้วัดสำคัญ ปี 2565	ผู้รับผิดชอบ
1. ตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุขและตัวชี้วัดคำรับรองอธิบดีกรมควบคุมโรค	ร้อยละของจังหวัดที่ผ่านการประเมินระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม	1. กลุ่มพัฒนาระบบข้อมูลและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (ประเด็นระบบเฝ้าระวังฯ) 2. กลุ่มกฎหมายและพัฒนาหน่วยปฏิบัติการ (ประเด็นหน่วยปฏิบัติการ)
2. ตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัยร่วมกับกรมควบคุมโรค)	ร้อยละของจังหวัดจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษ สวล. (เน้น $PM_{2.5}$)	กลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมและแรงงานนอกระบบ
3. จุดเน้น กรมควบโรค 2565	ระดับความสำเร็จของการเฝ้าระวังสถานการณ์ผลกระทบต่อสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละออง $PM_{2.5}$	กลุ่มพัฒนาระบบข้อมูลและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน
4. นโยบาย : ป้องกัน COVID - 19 ในสถานประกอบกิจการ การพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคโควิด 19 ในกลุ่มวัยทำงาน	4.1 ระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคโควิด 19 ในกลุ่มวัยทำงาน 4.2 การพัฒนาศักยภาพทีมที่ปรึกษา กำกับ ติดตาม (Coaching team) แบบ Virtual และแบบ Training Group 4.3 ระบบการเรียนรู้ของทีมที่ปรึกษา และการกำกับ ติดตามประเมินผลผ่าน Platform online (Coaching System Platform)	กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

แผนการดำเนินงานด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

แผนการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ
และโรคจากสิ่งแวดล้อม ระดับชาติ (พ.ศ. 2564 – 2580)

เป้าหมายระยะที่ 1 (64 – 65) พัฒนาระบบเฝ้าระวังฯ + ระบบควบคุมกำกับบริการฯ
+ มาตรการทางสังคมและทางกฎหมาย เพื่อลดโรคฯ

เน้น → โรคจากตะกั่ว (จากการทำงาน) โรคจากตะกั่ว (สิ่งแวดล้อม)
โรคที่เกี่ยวเนื่องจากฝุ่น PM2.5 โรคพิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

แผนงาน พ.ร.บ.

- จำนวนอนุบัญญัติที่ต้องออกภายใต้ พ.ร.บ. ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ≥ 8 ฉบับ
- ร้อยละ 80 ของจังหวัดที่ผ่านการประเมินระบบเฝ้าระวังฯ (KPI สธ.)

แผนงาน OCC.

อัตราป่วยด้วยโรค จากการประกอบอาชีพในกลุ่มวัยแรงงานลดลง ร้อยละ 5 (เทียบกับปี 2562)
(5 โรคตาม พ.ร.บ.ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2562 :

1) โรคจากตะกั่วหรือสารประกอบของตะกั่ว
2) โรคจากฝุ่นซิลิกา
3) โรคจากภาวะอับอากาศ
4) โรคจากแอสเบสตอส (ใยหิน)
5) โรคหรืออาการสำคัญของพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช

แผนงาน ENV.

จำนวนจังหวัดที่มีพื้นที่เสี่ยงปัญหามลพิษ สวล.มีข้อมูลด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพประเด็นสำคัญ

งานสำคัญแผนปฏิบัติราชการ ปี 2565

แผนงาน พ.ร.บ.

1. กลไกการขับเคลื่อนหน่วยปฏิบัติการ ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคฯ (ตัวชี้วัด กระทรวงฯ/คำรับรอง สคร./สปคม.)

แผนงาน OCC.

1. มาตรฐานสถานที่ทำงานฯ (สปก.ปลอดโรคฯ Wellness center)
2. ขับเคลื่อนงาน New Normal
3. ระบบที่ปรึกษาฯ COVID – 19 ในสถานประกอบกิจการ (Coaching System)
4. การพัฒนามาตรลดเสี่ยงลดโรค

แผนงาน ENV.

1. จำนวนจังหวัดที่มีพื้นที่เสี่ยงปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม มีข้อมูลด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพประเด็นสำคัญ (พ.ร.บ. งบประมาณฯ)
2. อัตราป่วยโรคพิษตะกั่วในเด็ก อายุ 0 – 14 ปี (ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์กรมควบคุมโรค 20 ปี)

4.2 คณะผู้จัดทำรายงานประจำปี กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร

ตรวจสอบ
อังคณา เมธากุล
นลินทิพย์ ชูโชติแก้ว
วชิราภรณ์ วิริยะสัมมา

รวบรวม/เรียบเรียง
พิมพ์ขวัญ เกตุแก้ว

พิสูจน์อักษร/จัดทำ
ประกายแก้ว ยอดพรม

4.3 สถานที่ตั้ง กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ 88/21 อาคาร 10 – 11 ชั้น 2 กรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11000

ช่องทางการติดต่อ/หมายเลขโทรศัพท์

ผู้อำนวยการกองฯ :
02 590 3858

Free Sitting Zone
(กลุ่มพัฒนาวิชาการ, กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่าย, กลุ่มสื่อสารฯ) :
02 590 3865, 02 590 3866

กลุ่มบริหารทั่วไป (งานการเงิน, งานพัสดุ) :
02 590 3863

กลุ่มยุทธศาสตร์และประเมินผล, กลุ่มบริหารทั่วไป(งานสารบรรณ) :
02 590 3864

เว็บไซต์กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม :
http://envocc.ddc.moph.go.th

Facebook :
กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค
กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

http://ddc.moph.go.th/doeds